

המועצה הלאומית לשלום הילד
National Council for the Child

לקט נתונים* מתוך השנתון "ילדים בישראל – 2015"

נתונים דמוגרפיים (פרק 1)

1. בסוף שנת 2014 חיו בישראל 2,739,500 ילדים, אלה מנו 33.0% מכלל האוכלוסייה (לעומת 33.8% ב-2000). (לוח 1.1)
2. בתוך 44 שנה (1970-2014) מספר הילדים בישראל הכפיל את עצמו ויותר מ-1,183,000 ל-2,739,500.
3. מאז 1970 ועד ל-2014 אוכלוסיית הילדים בישראל גדלה ביותר מפי שניים. במרוצת שנים אלו מספר הילדים המוסלמים גדל ביותר מפי שלושה. (לוח 1.1)
4. למרות מספרם ההולך וגדל של הילדים בישראל, נמשכת מגמת הירידה שאנו עדים לה כבר מאז שנות ה-70, בשיעור שהם מהווים מתוך כלל האוכלוסייה. בשנת 1970 אוכלוסיית הילדים היוותה 39.2% מכלל אוכלוסיית ישראל, ובשנת 2014 33.0%. ירידה זו חלה בכל קבוצות הדת, כולל בקרב האוכלוסייה המוסלמית, שבה ירד אחוז זה מ-58.7% (ב-1970) ל-43.7% (ב-2014). (לוח 1.2)
5. בשנת 2014 נולדו בישראל 176,427 ילדים. זהו גידול של 50.9% בהשוואה ל-116,886 ילדים שנולדו בישראל בשנת 1995. כ-77.1% מהילדים שנולדו בישראל בשנת 2014 היו יהודים. (לוח 1.6)
6. בשנים 1995-2014 גדל בהתמדה מספר לידות החי. עיקר הגידול היה באוכלוסייה היהודית (+67.2%). (לוח 1.6)
7. היישובים שבהם מספר לידות החי בשנת 2014 היה הגבוה ביותר (מעל 3,000): ירושלים (23,320), תל אביב-יפו (8,495), בני ברק (6,827), פתח-תקוה (4,482), אשדוד (4,475), חיפה (4,370), ראשון לציון (3,965), נתניה (3,791), באר שבע (3,493), בית שמש (3,344), מודיעין עילית (3,175) וחולון (3,172). (לוח 1.7)
8. בשנת 2014 70.8% מכלל הילדים שחיו בישראל היו יהודים (זאת לעומת 75.0% בשנת 1995), 23.1% מוסלמים (לעומת 20.2% בשנת 1995), 2.8% חסרי סיווג דתי, 1.5% נוצרים (לעומת 2.7% בשנת 1995) ו-1.7% דרוזים (לעומת 2.2% בשנת 1995). (תרשים א'1)
9. בסוף שנת 2014 חיו בישראל כ-75,300 ילדים ללא סיווג דת. רובם ילדים עולים לא יהודים. (לוח 1.3)

* לקבלת המידע המלא, נתונים נוספים וכן המקור לנתונים, יש לעיין בנוסח המלא בשנתון עצמו.

10. ששת היישובים בהם מספר הילדים הגדול ביותר הם: ירושלים (336,800), תל אביב-יפו (87,410), בני ברק (83,140), אשדוד (68,860), פתח תקווה (65,760), וחיפה (62,640). (לוח 1.5)
11. ביישובים הבאים יש את השיעור הגבוה ביותר של ילדים מכלל האוכלוסייה ביישוב (50% ויותר): מודיעין עילית (64.0%), ביתר עילית (63.1%), אלעד (60.7%) חורה (58.2%), תל שבע (57.5%), ערערה בנגב (57.1%), שגב שלום (55.7%), כסייפה (54.3%), רהט (53.7%), לקייה (53.1%), בית שמש (52.0%), בית אל (51.9%). (לוח 1.5)
12. ביישובים הבאים יש את השיעור הנמוך ביותר של ילדים מכלל האוכלוסייה ביישוב (עד 25%): קריית ים (20.1%), תל אביב - יפו (20.5%), בת-ים (20.7%), נשר (22.1%), רמת גן (22.1%), קריית מוצקין (22.3%), חיפה (22.6%), נצרת עילית (22.7%), בני עייש (22.9%), קריית ביאליק (22.9%), אריאל (23.2%), גבעתיים (23.6%), הרצליה (23.7%), פרדסיה (24.1%), ראשון לציון (24.5%), טירת כרמל (24.7%), כרמיאל (24.9%). (לוח 1.5)

ילדים ללא אזרחות ישראלית (פרק 1)

13. במרץ 2015 חיו בישראל 156,448 ילדים ללא אזרחות. (תרשים ג'1)
14. מאז שנת 2009 נוספו בישראל כ-10,600 ילדים חסרי אזרחות (גידול של 7.3%) 81.2% מילדים אלו הם תושבי מזרח ירושלים, ואילו היתר, שמספרם כ-29,400 הם ילדי עולים שקיבלו מעמד תושב ארעי, ילדי מהגרי עבודה חוקיים וילדים מנישואים מעורבים של ערביה/ישראלית עם פלשתינאית/תושבת השטחים. (תרשימים ג'1-ג'1ד')
15. במרץ 2015 שהו בישראל 61,349 ילדים בלא כל מעמד חוקי כלשהו, רובם (76.1%) שהו בה כבעלי אשרת תייר שפג תוקפה. מספר זה כולל ילדי עולים שמעמדם לא הוסדר, ילדי עובדים זרים, ילדים שהגיעו מחו"ל בגפם, ילדי מבקשי מקלט ועוד. (לוח 1.8)

ילדים עולים (פרק 2)

16. ילדי עולים, כלומר ילדים שנולדו בחו"ל ועלו ארצה או ילדים שנולדו בארץ להורים שעלו לישראל מאז 1990, מנו כ-242,000 בסוף שנת 2014, והיוו 8.8% מכלל אוכלוסיית הילדים בישראל (לעומת 11.5% בשנת 2000). (תרשים א'2)
17. בשנת 2014 עלו לישראל 5,895 ילדים. מספר הילדים העולים היה גדול ב-29.5% מזה שבשנת 2013 (4,552). (לוח 2.1)
18. בדצמבר 2014 חיו בישראל 61,159 ילדים עולים, שנולדו בחו"ל ועלו ארצה (זאת מתוך יותר מ-300,000 שהגיעו ארצה מאז שנת 1990), זאת לעומת 63,211 ילדים עולים בדצמבר 2013. 33.8% מכלל הילדים העולים שחיו בישראל ב-2014 היו יוצאי בריה"מ לשעבר, ו-19.1% מהם היו ילדים יוצאי אתיופיה. (לוח 2.2)
19. חלקם של הילדים הצעירים בגיל 0-9 בכלל הילדים העולים שעלו ארצה בשנת 2014 היה יותר משני שלישים (67.8%). (לוח 2.4)
20. בולטות קבוצת הילדים שעלתה מבריה"מ לשעבר וקבוצת הילדים שעלתה מצרפת במספר הילדים העולים שהגיעו ארצה ב-2014 (38.7% ו-25.3% בהתאמה). (לוח 2.5)
21. ב-2014 56.7% מילדי העולים היו ילדים יחידים במשפחה או כאלה שיש להם אחות/אחד/אחת בלבד. (תרשים ה'2)

22. בדצמבר 2014 היה אחוז גבוה של ילדי עולים (מעל 25% מכלל ילדי היישוב) ביישובים הבאים: בני עיי"ש (32.3%), אריאל (31.5%), נצרת עילית (28.4%), אורנית (27.6%), קריית-ים (26.8%), בת ים (26.2%). (לוח 2.8)
- לעומת זאת ביישובים הבאים בולט חלקם הקטן של ילדי עולים (2.0% ומטה): שפרעם (0.2%), נצרת (0.3%), כפר קאסם (0.4%), טירה (0.5%), באקה אל גרביה (0.5%), קלנסווה (0.6%), אום אל פחם (0.9%), בסמ"ה (1.0%), פרדסיה (1.7%), עומר (1.7%), רמת השרון (1.9%), מעלה עירון (1.9%). (לוח 2.8)
23. בשנים 2010-2015 שונה המעמד מתייר לעולה חדש ל-8,537 ילדים. רובם ילידי אתיופיה ובמקום השני בריה"מ לשעבר. (לוח 2.10)
24. בשנים 2010-2015 קרוב לרבע מאוכלוסיית העולים שמעמדם שונה מתייר לעולה חדש היו ילדים. (לוח 2.10)

ילדי עובדים זרים, מבקשי מקלט ומסתננים (פרק 2)

25. בשנת 2014 היו 4,155 מילדי העובדים הזרים וילדי מבקשי מקלט היו מבוטחים בביטוח בריאות באמצעות קופת חולים מאוחדת (בהשוואה ל-1,878 ב-2010). (תרשים יא')
26. במהלך 2014 טופלו בתחנות לבריאות המשפחה 5,782 תינוקות ופעוטות של מהגרי עבודה, מסתננים ומבקשי מקלט. יותר משני שלישים מהם טופלו במחוז תל אביב. מאז 2010 מספרם של הילדים מהגרי עבודה, מסתננים ומבקשי מקלט המטופלים בתחנות לבריאות המשפחה גדל בשיעור של 189.9+. (לוח 2.11)
27. חלקם של ילדי מבקשי מקלט בכלל הילדים המטופלים בתחנות לבריאות המשפחה הלך וגדל מאז הגיעם לארץ בשנת 2008. משנת 2013 מספרם גדול מזה של ילדי מהגרי עבודה. (תרשים יב')
28. בתשע"ה כ-2,500 ילדי מהגרי עבודה, מבקשי מקלט ומסתננים למדו המערכת החינוך. רובם הגדול בעיר תל אביב-יפו. (לוח 2.12)
29. בשנים 2013-2015 נכנסו לישראל ממצרים 4 ילדים מסתננים לעומת 435 ב-2012, 558 ב-2011 ו-263 ב-2010. (לוח 2.13)
30. בשנים 2012-2014 הלך ופחת מספר הילדים המסתננים ומבקשי המקלט שנעצרו או נכלאו במתקני הכליאה של שירות בתי הסוהר. (לוח 2.14)

תנאי גדילה של ילדים (פרק 3)

31. בשנת 2014 חיו בישראל מעל מיליון משפחות עם ילדים (1,117,988) כשליש מהם היו משפחות עם ילד אחד, שליש נוסף היו משפחות עם שני ילדים. (לוח 3.1)
32. בין השנים 1980 ל-2014 גדל ביותר מפי שניים מספרן של המשפחות שבהן ילד אחד.
33. מספר הילדים הממוצע במשפחה יציב מאז 2005 (2.4). (לוח 3.1)
34. מאז שנת 2000 עמד בסימן ירידה חלקן היחסי של משפחות עם ילד אחד ועמד בסימן עלייה חלקן של משפחות עם שלושה ילדים. במקביל נצפית מגמת התייצבות במשפחות בנות שני ילדים ובמשפחות בנות ארבעה ילדים ויותר. (לוח 3.1)

35. לרוב המשפחות בישראל (82.6%) יש עד שלושה ילדים. ל-17.3% מהמשפחות יש ארבעה ילדים ויותר. (לוח 3.1)
36. בין השנים 1980 ל-2000 קטן חלקן של המשפחות מרובות הילדים בהן 4 ילדים ויותר, מ-20.9% ל-16.3%. בין 2005 ועד לשנת 2014 אחוז זה גדל במקצת (ל-18.3%). (לוח 3.1)
37. בשנת 2014 חיו בישראל 48,461 משפחות עם שישה ילדים ויותר. בין השנים 1980 ל-2014, ירד אחוז משפחות אלה מקרב כלל המשפחות עם ילדים מ-6.9% ל-4.3% מכלל המשפחות בישראל. (לוח 3.1)
38. בשנת 2014 8.5% מכלל הילדים בישראל חיו במשפחות שבראשן הורה עצמאי (משפחות חד-הוריות), לעומת 6.8% בשנת 1995. בשנת 2014 נמשך הגידול במספר הילדים החיים במשפחות חד-הוריות שנצפה בשנים האחרונות (תרשים 3א'):
- ב-1995 חיו בישראל כ-132,000 ילדים במשפחות שבראשן הורה עצמאי
- ב-2000 חיו בישראל כ-171,000 ילדים במשפחות שבראשן הורה עצמאי
- ב-2005 חיו בישראל כ-196,000 ילדים במשפחות שבראשן הורה עצמאי
- ב-2010 חיו בישראל כ-215,477 ילדים במשפחות שבראשן הורה עצמאי
- ב-2014 חיו בישראל כ-234,134 ילדים במשפחות שבראשן הורה עצמאי
39. מאז שנת 2000 ועד לשנת 2014 יותר הוכפל ויותר מספר הילדים החיים במשפחות שבראשן הורה עצמאי (משפחות חד-הוריות) שבראשן עומדת רווקה: מ-23,792 ב-2000 ל-51,490 בשנת 2014. גם מספר הילדים החיים במשפחות שבראשן הורה עצמאי שבראשן עומדת גרושה/ה עלה: מ-116,682 בשנת 2000 ל-158,596 ב-2014. (תרשים 3א')
40. אחוז הילדים במשפחות שבראשן הורה עצמאי (משפחות חד-הוריות) בכלל משפחות העולים גדול ביותר מפי שניים מהאחוז המקביל במשפחות הוותיקות (25.3% לעומת 10.0% בהתאמה). (תרשים 3ב')
41. הילדים החיים במשפחות שבראשן הורה עצמאי (משפחות חד-הוריות) מרוכזים בעיקר באזור הצפון, אך גם ביישובים אחרים מהמרכז והדרום. היישובים בהם קיים ריכוז גדול של משפחות כאלה ביחס לשיעור הארצי (8.6%) הם: קריית ים (20.5%), אילת (20.2%), נצרת עילית (20.2%), בת ים (18.7%), עפולה (17.8%), קרית ביאליק (17.4%), תל אביב-יפו (16.9%), קריית מוצקין (16.8%), גבעתיים (16.1%), חדרה (16.0%), אור עקיבא (16.0%), פרדס חנה כרכור (15.6%), קרית שמונה (15.6%), שדרות (15.5%), אשקלון (15.4%), רמת גן (15.2%), דימונה (15.1%), קרית אתא (15.1%), נשר (15.1%), חיפה (14.9%). (לוח 3.3 ותרשים 3ג')
42. במהלך 2014 התגרשו הוריהם של 2,714 ילדים מוסלמים ודרוזים. מדובר בגידול של פי ארבעה במספרם מאז שנת 1990 (668). (לוח 3.4)
43. בשנת 2013 הוגשו לבתי המשפט 5,376 המלצות למשמורת הורים על ידי עובדים סוציאליים לסדרי דין. 70.6% מההמלצות היו למשמורת האם בהשוואה ל-79.2% בשנת 2005, 14.6% למשמורת האב בהשוואה ל-17.1% בשנת 2005, ו-14.8% מההמלצות למשמורת משותפת בהשוואה ל-3.7% בשנת 2005. (לוח 3.6)

44. מאז 2005 ועד ל-2014 גדל מספר התסקירים בעניין ילדים שהוגשו על ידי עובדים סוציאליים לסדרי דין לבית משפט (מ-13,414 ל-16,831 בהתאמה. בשנת 2014 מספר התסקירים מוערך באף יותר מזה כיוון שתסקירי אפטרופסות על קטינים אינם כלולים בו). רוב התסקירים (90.6%) שהוגשו לבתי המשפט נגעו לענייני אישות. (לוח 3.5)
45. בין השנים 1995 ל-2000 גדל מספר הילדים במשפחות המקבלות דמי מזונות מן המוסד לביטוח לאומי בכ-30%, מ-37,145 ב-1995 ל-48,134 ב-2000. אך בין 2000 ל-2014 קטן מספר הילדים במשפחות אלה בכ-30% (33,743 בשנת 2014) בשל החמרת הקריטריונים לקבלת דמי מזונות. (תרשים ד'3)
46. בשנת 2014 31,649 ילדים יתומים חיו במשפחות המקבלות גמלאות שונות מן המוסד לביטוח לאומי. רובן (88.0%) קיבלו קצבת שארים. (תרשים ה'3)
47. בשנת 2014 קיבלו 164 ילדים גמלה עקב פטירת הורה כתוצאה ממעשה אלימות של בן/בת הזוג. (לוח 3.7)
48. בדצמבר 2014, 397 ילדים יתומים עקב פעולות איבה קיבלו תגמולים מהמוסד לביטוח לאומי. 44.8% מהם היו בגיל 10-14 ו-32.0% מהם היו בגיל 15-17. (לוח 3.7)
49. לאחר ירידה במספר הילדים היתומים של חללי צה"ל בין השנים 1991-2013, נצפתה עליה בשנת 2014 (בעקבות מבצע "צוק איתן"). הגיל השכיח של היתומים הוא 10-14. (לוח 3.8)
50. בשנת 2014 נמסרו 121 ילדים לאימוץ בישראל (מתוכם 49 תינוקות בגיל 0-2). מאז 2010 מספר הילדים הישראליים שנמסרו לאימוץ גדל בהתמדה ומשנת 2013 מספרם נותר יציב. זאת לאחר מגמת ירידה מתמשכת שהיתה מאז 1995 ועד 2010. (לוח 3.9)
51. מ-1998 ועד ל-2014 אומצו באימוץ בין ארצי 2,772 ילדים. רובם היו יוצאי רוסיה ואוקראינה. (לוח 3.10)
52. מ-2013 ועד ל-2014 מספר הילדים המאומצים ירד בכחציית (מ-69 ל-35 בהתאמה). (לוח 3.10)
53. מספר הילדים שנולדו לאם פונדקאית נמצא במגמת עלייה מתמדת ובשנת 2014 הגיע ל-76. בסך הכול בין השנים 1996 ל-2014 היו 815 פניות לוועדה לענייני פונדקאות ונולדו 513 תינוקות ב-408 לידות. מהן, 103 לידות תאומים ו-2 לידות של שלישיות. (לוח 3.11)
54. בשנת 2013 נישאו 4,127 קטינים וקטינות, מהם 509 בנים ו-3,618 בנות עד גיל 18. מתוך הבנות 371 עד גיל 16, 1,019 עד גיל 17 ו-2,228 עד גיל 18. מספר הקטינות המוסלמיות שנישאו (2,419) היה גדול ביותר מפי שניים ממספר הקטינות היהודיות שנישאו (1,072). כשמדובר בגיל 16-17 הפער בין יהודיות למוסלמיות גדול כמעט פי שש (169 לעומת 1,174 בהתאמה). (לוח 3.12)
55. בשנת 2014 היו 1,197 לידות של קטינות עד גיל 18: 18 עד גיל 16, 15, 278 בגיל 17, ו-383 בגיל 18. בשנים 2008-2014 קטן ב-28.1% מספרן של לידות החי בקרב קטינות בכל הדתות. (לוח 3.14)
56. כ-20% מהלידות של קטינות בישראל בשנת 2014 היו של יהודיות. וכ-75% מהלידות היו של קטינות מוסלמיות. (לוח 3.14)
57. ככלל, אחוז הבנים ילידי כל השנים שמתגייסים גבוה מאחוז הבנות המתגייסות. מאז 2010 אחוז המתגייסים והמתגייסות יציב למדי (74.4%-75.4% אצל הבנים ו-58.0%-56.6% אצל הבנות). מאז 1971 הולך וגדל אחוז תלמידי הישיבות שגיוסם נדחה, ואחוז הנשים הפטורות מגיוס מטעמי דת ונישואין. (תרשימים ח'3-ט')

ילדים החיים מחוץ למשפחתם (פרק 4)

58. בשנת הלימודים תשע"ב שהו בפנימיות שונות כ-56,600 ילדים. על כל אלף ילדים עד גיל 18, 20.2 שהו במסגרת חוץ ביתית. שיעורם של בני קבוצת הגיל 12-18 היה הבולט ביותר (54.5 לאלף). רובם שהו מבחירה בפנימיות חינוכיות של משרד החינוך. (תרשים 4א')
59. בשנה"ל תשע"ד למדו 19,987 תלמידים בפנימיות של המינהל לחינוך התיישבותי ועליית הנוער. יותר מ-60% מהם היו בנים, ילידי ישראל, ויותר ממחציתם בגיל 15-17. ילידי חו"ל (עולים) מנו כשליש מכלל החניכים, (32.1%). יש לציין, שאחוז זה גדול פי עשרה ויותר בקירוב מחלקם של ילידי חו"ל בכלל אוכלוסיית הילדים בגיל 0-17. (לוח 4.3)
60. בשנת תשע"ד המסגרת-החוץ ביתית השכיחה ביותר שבה הושמו ילדים בידי משרד הרווחה הייתה פנימייה, ובמקום השני משפחות אומנה (70% לעומת 20% בהתאמה. מגמה זו שונה מהמגמות במדינות העולם המערבי, בהן בשנים האחרונות יש העדפה ברורה להשמה של ילדים בסיכון במשפחות אומנה בהשוואה למסגרות מוסדיות). שליש ויותר מהילדים שהושמו במסגרות חוץ-ביתיות היו בגיל 0-11 והשאר בגיל 12-17. (לוח 4.4)
61. בתשע"ה הושמו בידי משרד הרווחה 6,774 ילדים בפנימיות לילדים בסיכון על רקע מצוקות שונות. מדובר בירידה של כ-11% בהשוואה לשנת 2003 בה סודרו 7,632 ילדים וירידה של כ-27% בהשוואה לשנת 1995 (בה סודרו 9,355 ילדים). (תרשים 4ג')
62. בשנת הלימודים תשע"ה (2014/15) הוריהם של 58.3% מהחניכים שהושמו בפנימיות לילדים בסיכון היו גרושים או פרודים. (תרשים 4ז')
63. ליותר ממחצית הילדים שהושמו בפנימיות בעיות בקשר המשפחתי, וכמחציתם סובלים מדיכאון וחרדה. (לוח 4.5)
64. אחרי גידול במספרם וחלקם של הילדים שהושמו בידי משרד הרווחה בפנימיות לילדים בסיכון מכוח חוק הנוער משנת תשס"ה, בשנת תשע"ה קטן מספרם וחלקם של ילדים אלה בכלל הילדים שהושמו בפנימיות לילדים בסיכון (1,772 בשנת תשס"ה, 2,610 בשנת תש"ע, 3,020 בשנת תשע"ד ו-2,446 ילדים בשנת תשע"ה). (תרשים 4ו')
65. 2,446 ילדים, שהם 36% מן הילדים שהושמו על ידי משרד הרווחה בפנימיות לילדים בסיכון (שיקומיות, טיפוליות ופוסט אשפוזיות) בשנת הלימודים תשע"ה, הושמו בצו בית המשפט על פי חוק הנוער טיפול והשגחה. מהם 1.3% ילדים עד גיל 5, 39.4% ילדים בגיל 6-12 ו-59.2% ילדים בגילאי 13-18. (לוח 4.6)
66. יותר משני שלישים מהמושמים בפנימיות לילדים בסיכון היו ילידי ישראל. אחוז ילדי העולים (28.7%) שבהם נציגות בולטת לילידי חבר העמים (17.2%), שהושמו בפנימיות אלו גדול פי שלושה ויותר מחלקם בכלל הילדים בישראל (8.8%). (לוח 4.9)
67. בולט חלקם של הילדים ששהו בפנימיות לילדים בסיכון בשנת הלימודים תשע"ד שלפחות הורה אחד שלהם מובטל (47.8%). (תרשים 4ה')
68. 2,369 ילדים הושמו במשפחות אומנה ב-2014 על ידי השירות לילד ולנוער של משרד הרווחה, 46.0% מהם היו בני 5-12 ו-34.0% בגיל 13-17. מרביתם באומנה רגילה (85.0%) והשאר באומנה טיפולית (13.0%) ובאומנת חירום (2.0%). (תרשימים 4ח'-4ט')

69. בשנת 2014 גדל מספר החניכים שלמדו בפנימיות צבאיות (5,603 חניכים לעומת 5,315 חניכים ב-2013). רוב רובם למדו בבתי הספר של חיל האוויר. (לוח 4.10)

70. בשנת 2014 שהו 1,139 ילדים באשפוז כללי של למעלה מ-21 יום. בשנים 2000-2014 גדל מספר הילדים ששהו באשפוז כללי מעל 21 יום ב- 22.3%. (לוח 4.11)

=====

ילדים וחינוך (פרק 5)

71. בשנת תשע"ה (2014/15) למדו 2,228,266 ילדים במערכת החינוך, מהם 1,683,398 (75.5%) במגזר היהודי ו-544,868 (24.5%) במגזר הערבי. זאת לעומת שנת הלימודים תש"ם (1979/80) אז למדו 1,200,636 ילדים במערכת החינוך מהם 1,023,410 במגזר היהודי (85.2%) ו-465,016 במגזר הערבי (14.8%). (לוח 5.1)

72. ב-35 השנים שבין תש"מ לתשע"ה בחינוך הערבי חל גידול של 207.4% במספר הילדים הערבים הלומדים במערכת החינוך: בגני ילדים (538.0%) בחינוך היסודי (103.7%) בחט"ב (481.8%) ובחטיבה העליונה (343.3%). (לוח 5.1)

73. מאז תש"ם ועד לתשע"ה גדל בהתמדה מספרם של כלל התלמידים בחינוך העברי. בשנים אלה הלך וקטן אחוז התלמידים הלומדים בחינוך היסודי ובחטיבה העליונה של החינוך הממלכתי (74.2% ו-52.2% בהתאמה בחינוך היסודי ו-73.8% ו-58.4% בהתאמה בחטיבה העליונה). (לוח 5.2)

74. אחוז הלומדים ביסודי ובחטיבה העליונה בחינוך הממלכתי הלך וקטן, ואילו אחוז הלומדים בחטיבה העליונה בחינוך החרדי, הלך וגדל. (לוח 5.2)

75. בתשע"ד פחות מרבע מהילדים עד גיל 3 שהו במסגרות חינוך לגיל הרך המפוקחות על-ידי משרד הכלכלה. כל שאר הילדים שהו במסגרות פרטיות שאינן מפוקחות או בבית. (לוח 5.3)

76. בשנים תש"ע-תשע"ד גדל ב-15.0% שיעור הילדים ששהו במסגרות בפקוח משרד הכלכלה. עם זאת, שיעור הילדים המתחנכים במעונות ובמשפחתונים מוכרים בכלל הילדים בני שלושה חודשים עד שלוש שנים בישראל לא השתנה במידה ניכרת משנת הלימודים תש"ע לשנת הלימודים תשע"ד (21.3% בשנת תש"ע לעומת כ-23.0% בשנת תשע"ד). (לוח 5.3)

77. בין השנים תשע"ב - תשע"ה גדל מספר הילדים בגיל 3-4 הלומדים בגני הילדים בפקוח משרד החינוך ביותר מ-25%. הגידול הניכר ביותר נצפה במחוז תל-אביב. (לוח 5.4)

78. בהשוואת שיעורי הלמידה של ילדים בגיל הרך בתשע"ד (2013/14) במגזר הערבי לבין אלו שבמגזר היהודי אנו למדים כי עם הירידה בגיל, גדל הפער בשיעורי הלמידה בין המגזרים (תרשים 5א):

גיל	שיעור* הלומדים	
	במגזר הערבי	במגזר היהודי
2	23.5	54.8
3	84.3	105.0
4	92.9	101.7
5	97.4	98.9

* האחוזים גדולים מ-100% משום שכלולים בחישוב ילדים ללא אזרחות ישראלית הנמצאים ברישומי משרד החינוך, אך אינם מופיעים ברישומי משרד הפנים.

79. בגיל בית ספר יסודי שיעורי הלמידה במגזר היהודי והערבי בתשע"ד (2013/14) דומים. אולם הפער בין שיעורי הלמידה במגזרים השונים הולך וגדל עם העלייה בגיל, החל מגיל 14, ומגיע לשיאו בקבוצת הגיל הגבוהה יותר (16-17) (תרשים 5א):

שיעור הלומדים		גיל
במגזר הערבי	במגזר היהודי	
99.0	97.0	7
99.0	97.4	8
99.3	98.0	9
99.5	98.1	10
98.8	96.4	11
89.5	79.0	*12
97.4	98.7	13
96.8	99.4	14
94.2	99.2	15
91.1	98.1	16
88.1	94.0	17

* בשיעור הלומדים בגיל 12 לא כלולה קבוצה גדולה של בני גיל זה הלומדים בחינוך היסודי, ולכן האחוז מוטה כלפי מטה.

80. בתשע"ד למדו ביישובים הבאים מספר התלמידים הגדול ביותר בארץ (לוח 5.6): ירושלים 225,538, תל אביב-יפו 66,238, בני ברק 59,112, אשדוד 55,826, פתח תקוה 50,189, חיפה 47,722, ראשון לציון 46,348, נתניה 42,277, באר שבע 40,336, חולון 36,359, בית שמש 34,419, רחובות 28,275, מודיעין עילית 27,896, מודיעין-מכבים-רעות 27,339, אשקלון 26,064, רמת גן 23,603, ביתר עילית 22,540, רהט 21,986, נצרת 21,586.

81. בתשע"ד למדו 49,358 תלמידים במוסדות "פטור" בחינוך היסודי, לעומת 35,556 תלמידים בתשס"א. מדובר במוסדות עצמאיים, לרוב בזרם החרדי, שהם בתי ספר הפטורים ממילוי התנאים של משרד החינוך. (לוח 5.7)

בין היישובים שבלטו באחוז הגבוה של תלמידי פטור מכלל תלמידי הפטור בישראל, בהשוואה לאחוז הארצי העומד על 7.1% היו: מודיעין עילית (45.5%), רכסים (43.2%), קרית יערים (37.0%), בני ברק (35.4%), אלעד (24.2%), ירוחם (23.4%), בית שמש (22.0%), גבעת זאב (21.1%) ובירושלים (21.1%).

82. בשנת תשע"ד (2013/14) 14,335 תלמידים בכיתות ט'-יב' למדו בבתי ספר תעשייתיים שבפיקוח משרד הכלכלה והתעשייה. רובם המכריע בנים ויהודים. 7.7% מהם ילדי עולים. אחוז התלמידים הערבים מכלל התלמידים בבתי ספר אלה גדל מ-22.8% בתש"ס (1999/2000) ל-42.6% בתשע"ד. (לוח 5.8)

80. בתשע"ה תלמידים בכיתות ה'-ו' דיווחו יותר מתלמידים בכיתות ז'-ט' על מוטיבציה גבוהה ללמוד. התרומה הצפויה מהלימודים בעתיד היא גורם המוטיבציה החזק ביותר ללמידה בקרב התלמידים. כך בכל הכיתות. (לוח 5.9)

83. בתשע"ה 41.0% מכלל התלמידים בכיתות ה'-ט' הסתייעו בשיעורים פרטיים לפחות באחד ממקצועות המיצ"ב. המקצועות הנפוצים ביותר שבהם תלמידים מסתייעים בשיעורים פרטיים היו מתמטיקה ואנגלית (תרשים 5ב')

מדע וטכנולוגיה	לשון הבעה ועברית	אנגלית	מתמטיקה	סך הכול	כיתה
9.0%	13.0%	26.0%	27.0%	41.0%	סך הכל
9.0%	15.0%	26.0%	22.0%	38.0%	ה'-ו'
9.0%	12.0%	27.0%	31.0%	44.0%	ז'-ט'

84. בתשע"ה 44.0% מתלמידי כיתות י'-יא' נעזרו בשיעורים פרטיים (49.0% בחינוך העברי ו-32.0% בחינוך הערבי). שני המקצועות השכיחים ביותר שבהם מסתייעים תלמידים במורה פרטי הם מתמטיקה ואנגלית. (לוח 5.10)

85. בתשע"ה כ-70% מהתלמידים בכיתות ה'-ט' דיווחו כי השירותים של התלמידים אינם נקיים או במצב תקין. (לוח 5.13)

86. בתשע"ה מחצית ויותר מתלמידי כיתות ה'-ו' וכשני שלישים מתלמידי כיתות ז'-יא' דיווחו על היעדרות משני ימי לימודים או יותר. 40% מתלמידי כיתות י'-יא' דיווחו כי נעדרו משני ימי לימודים או יותר ללא סיבה מוצדקת (לוח 5.14)

87. משנת תשס"ח ועד תשע"ה הסתמנה ירידה מתונה באחוז תלמידי כיתות ה'-ו' שדיווחו על מעורבות באלימות. (לוח 5.15)

88. כ-10.0% מכלל התלמידים דיווחו כי היו מעורבים באירועי אלימות. ככל שהתלמידים בוגרים יותר כך אחוז הדיווח על מעורבות באירועי אלימות קטן יותר (11.0% בכיתות ה'-ו', 9.0% בכיתות ז'-ט' ו-7.0% בכיתות י'-יא'). אחוזי דיווח גבוהים היו על דחיפות ועל מכות/אגרופים/בעיטות האלימות וכן על אלימות חברתית (שמועות, חרמות וכד'). אחוז התלמידים שדיווחו על אלימות נמוך יותר ככל שתופעת האלימות היא חמורה יותר. (לוח 5.15)

89. כעשירית מהתלמידים חוו קריאות או אמירות פוגעניות על רקע שניתן להגדירו כגזעני. תופעה זו שכיחה מעט יותר בבתי ספר דוברי עברית בשלוש שכבות הגיל. (לוח 5.15)

90. 40.0% ויותר מהתלמידים דיווחו כי תלמידים שברו או הרסו ציוד של בית הספר (ונדליזם). אחוז הדיווח הנמוך ביותר היה בקרב תלמידי כיתות ה'-ו' (32.0%) והגבוה ביותר בקרב תלמידי כיתות י'-יא' (48.0%). אחוז המדווחים בבתי ספר דוברי עברית היה גבוה מזה שבבתי ספר דוברי ערבית. (לוח 5.15)

91. מאז תשס"ט ועד לתשע"ג נרשמה ירידה באחוז התלמידים שנפגעו מינית בבתי ספר. (לוח 5.16)

92. אחוז התלמידים המדווחים על אלימות מינית נמוך בקרב תלמידים מבתי ספר דוברי עברית יותר מאשר בקרב תלמידים מבתי ספר דוברי ערבית. כך בכל שלבי החינוך. (לוח 5.16)

93. בתשע"ג 15%-16% מבין תלמידי ז'-יא' דיווחו כי הוטרדו מינית או נפגעו מינית מצד תלמידים (ירידה לעומת 18%-20% בתשס"ט). 6% דיווחו על כך שתלמידים נגעו או ניסו לגעת הם או לצבט אותם במקומות פרטיים בגוף בלי שהסכימו, 5%-7% מקרב התלמידים בכיתות ז'-יא' דיווחו על כך שתלמידים ניסו לנשק אותם בניגוד לרצונם או ניסו לגעת בהם

- בצורה מיניית בניגוד לרצונם. ו-4% דיווחו על כך שתלמידים ניסו להוריד להם חלק מהבגדים בלי הסכמתם. (לוח 5.16)
94. מאז תשס"ט ועד לתשע"ג נצפתה ירידה במדד אלימות התלמידים כלפי צוות בית הספר. (לוח 5.17)
95. אחוז התלמידים המדווחים על אלימות כלפי צוות בית הספר גבוה בקרב תלמידים מבתי ספר דוברי ערבית יותר מאשר בקרב תלמידים מבתי ספר דוברי עברית. כך בכל שלבי החינוך. (לוח 5.17)
96. עם עליית הגיל אלימות תלמידים כלפי צוות בית הספר מדווחת כגדולה יותר. (לוח 5.17)
97. בתשע"ה יותר ממחצית מתלמידי כיתות ה'-יא' דיווחו על פגיעה מילולית מצד מורים. 17.0% מהתלמידים דיווחו על פגיעה פיזית. (לוח 5.18)
98. 13% מתלמידי כיתות ה'-ו', 9% מתלמידי ז'-ט' ו-7% מתלמידי כיתות י'-יא' דיווחו בתשע"ג כי נפגעו מאלימות מילולית (לעג/העלבה/השפלה במילים) בזמן ההסעה הבית ספרית. (לוח 5.19)
99. 7% מתלמידי כיתות ה'-ו', 5% מתלמידי ז'-ט' ו-4% מתלמידי כיתות י'-יא' דיווחו בתשע"ג כי נפגעו מאלימות פיזית (בעיטה/אגרוף) בזמן ההסעה הבית ספרית. (לוח 5.19)
100. 6.0%-7.0% מתלמידי כיתות ה'-יא' דיווחו כי לא חשו מוגנים בבית הספר. תלמידים ערבים דיווחו על כך פי שניים ויותר מתלמידים יהודים. (לוח 5.20)
101. 7.0%-11.0% מתלמידי כיתות ה'-יא' דיווחו כי יש מקומות בבית הספר שהם פוחדים להסתובב בהם. (לוח 5.20)
102. אחוז תלמידי כיתות ה'-ו' שדיווחו כי בית הספר עושה מאמצים כדי למנוע אלימות היה גדול מזה של תלמידי כיתות ז'-ט' וכיתות י'-יא'. תלמידים ערבים דיווחו על כך יותר מתלמידים יהודים. (לוח 5.20)
103. בשנת תשע"ד 117 התלמידים הורחקו לצמיתות מבית ספרם. מספר זה היה פחות לעומת השנים תשע"ב ותשע"ג (131 ו-134 בהתאמה) (לוח 5.21)
- 88.0% מהתלמידים המורחקים היו בנים. רובם למדו בפיקוח הממלכתי. כ-60.0% היו תלמידי החטיבה העליונה במגזר היהודי. (לוח 5.21)
104. בעיות התנהגות חמורות הן הסיבה השכיחה ביותר להרחקה לצמיתות של תלמידים מבית הספר. (לוח 5.21)
105. 87.2% מהתלמידים המורחקים לצמיתות עברו ללמוד במסגרות חינוכיות אחרות, 12.0% נשרו מהלימודים. ל-23.1% מהתלמידים שהורחקו לצמיתות היה גם תיק בגין מעורבות פלילית. (לוח 5.23)
106. בשנת הלימודים תשע"ד טופלו 75,210 תלמידים על ידי קציני ביקור סדיר, אלה היוו 3.4% מכלל התלמידים שלמדו באותה שנה במערכת החינוך, זאת בהשוואה ל-3.3% (58,299) בתשס"ה. (לוח 5.24)
107. מספר התלמידים בטיפול קציני ביקור סדיר הולך וגדל עם הגיל ובכיתות י', יא' ו-יב' מספרם גבוה ביותר. מסך התלמידים שהיו בטיפול קציני ביקור סדיר (מגן עד כיתה יב'), תלמידי כיתות י', יא', יב' היוו כ-50.8%. מתוכם 29.6% היו תלמידים במגזר הערבי. (לוח 5.24)
108. בתשע"ד טופלו על ידי קצין ביקור סדיר 301 ילדים בגני ילדים, 16,900 תלמידים בבתי ספר יסודיים, 19,809 תלמידים בחטיבות הביניים ו-38,200 תלמידים בכיתות י'-יב'. (לוח 5.25)

109. בשנת הלימודים תשע"ד ובמעבר לתשע"ה נשרו (נשירה נטו-לא כולל תלמידים שעברו ללמוד במסגרת חלופית) ממערכת החינוך 1.1% מתלמידי כיתות א'-יב' – 18,088 תלמידים (נשרו ולא עברו למסגרת חלופית). (תרשים 5ח')
110. שיעורם לאלף של כלל הנושרים ממערכת החינוך בשנת תשע"ד ובמעבר לתשע"ה (נשירה נטו-לא כולל כאלה שנשרו ועברו למסגרת חלופית) היה 11.1 לאלף ואילו שיעורם של הנושרים מכיתות ז'-יב' היה 17.5 לאלף. שיעור הנושרים בקרב תלמידי ז'-יב' בחינוך הערבי היה 26.3 לאלף לעומת 14.3 לאלף בחינוך העברי. (לוח 5.27)
111. בולטים הפערים הגדולים באחוזי הנשירה (נשירה נטו - לא כולל תלמידים שעברו ללמוד במוסדות חלופיים) בין תלמידים ביישובים השונים ביחס לסך הכל הארצי (11.1 לאלף). האחוזים הגבוהים ביותר של נשירה היו ביישובים הערבים, במיוחד הבדואים בנגב, וביישובים שבהם אחוז גבוה מהאוכלוסייה הם חרדים. (לוח 5.27)
112. ביישובים הבאים שיעורם לאלף של הנושרים, תלמידי כיתות א'-יב', ממערכת החינוך היה קטן בהרבה מהממוצע הארצי (11.1 לאלף): קריית שמונה (4.5 לאלף), מג'ד אל כרום (4.4 לאלף), מזכרת בתיה (4.4 לאלף), קריית עקרון (4.3 לאלף), ראשון לציון (4.3 לאלף), ראש העין (4.1 לאלף), ירכא (3.8 לאלף), ג'ת (3.7 לאלף), נס ציונה (3.7 לאלף), אעבלין (3.6 לאלף), בית שאן (3.3 לאלף), ג'דידה מכר (3.3 לאלף), בית ג'ן (2.8 לאלף), טמרה (2.8 לאלף), אכסאל (2.7 לאלף), גן יבנה (2.7 לאלף), גבעת שמואל (1.7 לאלף). (לוח 5.27)
113. לעומת זאת ביישובים הבאים שיעורם לאלף של הנושרים מכיתות א'-יב' היה גדול מהממוצע הארצי (11.1 לאלף): ירושלים (29.3 לאלף), ביתר עילית (20.3 לאלף), צפת (22.5 לאלף), ג'סר א-זרקה (21.7 לאלף), בית שמש (18.7 לאלף), רהט (18.3 לאלף). (לוח 5.27)
114. שיעורם לאלף של הנושרים נטו (נשרו ולא עברו למסגרת חלופית) הגדול ביותר של תלמידי כיתות ז'-יב' ביחס לסך הכל הארצי בתשע"ד ובמעבר לשנת הלימודים תשע"ה (17.5 לאלף) היה ביישובים הבאים: ביתר עילית (45.9 לאלף), ג'סר א-זרקה (45.1 לאלף), ירושלים (40.9 לאלף), צפת (40.3 לאלף), בית שמש (33.5 לאלף), רהט (33.4 לאלף), ערעה בנגב (30.6 לאלף), אום אל פחם (28.2 לאלף), רמלה (28.1 לאלף). (לוח 5.27)
115. מרבית התלמידים שנשרו ממערכת החינוך בין שנת הלימודים תשע"ד לתשע"ה בכיתות ז'-יב' לא עברו למסגרת לימודים חלופית (67.0%). 33.0% עברו למסגרת חלופית, 19.2% למוסדות התמ"ת, ו-13.8% לישיבות גדולות. 23.2% מהתלמידים שנשרו במגזר היהודי ו-9.8% מהתלמידים שנשרו במגזר הערבי עברו למסגרת חלופית. (לוח 5.29)
116. בין תשע"ד לתשע"ה היה אחוז הנושרים ברוטו בקרב התלמידים היהודים בכיתה ז' 0.6%, בכיתה ח' 2.0%, בכיתה ט' 1.9%, בכיתה י' 2.1%, בכיתה יא' 5.0% ובכיתה יב' 1.1%. לעומת זאת, בקרב התלמידים הערבים אחוז הנושרים היה בכיתה ז' 1.0%, בכיתה ח' 3.1%, בכיתה ט' 7.4%, בכיתה י' 4.1%, בכיתה יא' 3.7% ובכיתה יב' 0.9%. (לוח 5.30)

117. קיים פער גדול בין אחוז התלמידים העולים לאחוז התלמידים הותיקים שנשרו במהלך תשע"ד ובמעבר לתשע"ה. הפערים גדלים ככל שהעולה שוהה זמן מועט יותר בארץ (לוח 5.30):

כיתה	עולים שעלו מ-2006 ואילך	עולים שעלו עד 2005	ותיקים (ילידי הארץ)
ז'	1.2%	1.0%	0.5%
ח'	3.6%	2.3%	1.8%
ט'	5.0%	3.2%	1.7%
י'	8.5%	2.9%	1.8%
יא'	16.2%	4.7%	4.7%
יב'	2.9%	1.2%	1.1%

118. ניכרת עלייה באחוז הנושרים בכיתות יא' בחינוך החרדי מ-12.6% בתשס"ו-תשס"ז ל-15.2% בתשע"ד-תשע"ה. (לוח 5.31)

119. מאז תשס"ט ירד אחוז הנושרים מתלמידי ז'-יב' בחינוך הערבי בכל הכיתות. ניכרת ירידה באחוזי הנשירה בכיתות ט' מ-15.7% בתשס"ט-תש"ע ל-7.4% בתשע"ד-תשע"ה. (לוח 5.32)

120. בתשע"ד קטנו אחוז הלומדים בי"ב, אחוז הניגשים לבחינות הבגרות ואחוז הזכאים לתעודת בגרות (תרשים 5ט'): :

שנה	אחוז הלומדים בכיתה יב'	אחוז הניגשים לבגרות	אחוז הזכאים לבגרות
תשס"א	75.4	66.1	45.3
תשס"ה	82.0	74.2	46.4
תש"ע	82.0	73.7	48.3
תשע"א	80.4	71.5	48.1
תשע"ג	83.1	74.6	53.4
תשע"ד	80.5	72.1	52.7

121. העלייה הגדולה ביותר באחוז הזכאים לבגרות מאז תשס"ב נצפתה בקרב הדרוזים (+21%). מאז תשס"ב גדל אחוז הזכאים גם במגזרים היהודי והערבי ובמידה פחותה גם במגזר הבדווי למרות הירידה שחלה בתשע"ד. (תרשים 5י')

122. אחוז הזכאים לבגרות בתשע"ד במגזר היהודי היה 58.7%, במגזר הערבי-47.8%, במגזר הדרוזי-61.8% ובמגזר הבדווי בנגב-30.3%. בקרב הדרוזים נרשמה העלייה הגדולה ביותר באחוז הזכאים לבגרות מאז תשס"ב (2001/02) מ-39.8% ל-61.8%. (תרשים 5י')

123. בשנת 2013 במגזר הערבי אחוז ה**נבחנים בבחינות בגרות** (92.0%) היה גדול יותר בהשוואה למגזר היהודי (82.3%) אך אחוז הזכאים לתעודת בגרות ובייחוד אחוז העומדים בדרישות הסף של האוניברסיטאות, היו נמוכים יותר. בחינוך הערבי ישנו פער של 15.4% בין אחוז הזכאים לתעודת בגרות מקרב תלמידי יב', לבין אחוז תלמידי כיתות יב' שעמדו בדרישות הסף של האוניברסיטאות. ואילו בחינוך היהודי ישנו פער של 10.1% בין אחוז הזכאים לתעודת בגרות מקרב תלמידי יב', לבין אחוז תלמידי כיתות יב' שעמדו בדרישות הסף של האוניברסיטאות. (לוח 5.34)

124. בשנים 1996-2013 הפער בין אחוז הזכאים לתעודת בגרות לבין אחוז העומדים בדרישות הסף של האוניברסיטאות מקרב תלמידי כיתות יב' במגזר הערבי הלך וקטן מ-18.1% ל-15.1%. כך גם במגזר היהודי, אולם באופן מתון בהרבה מהמגזר הערבי מ-9.3% ב-1996 ל-8.8% ב-2011. אולם, בשנת 2012 חלה עלייה ל-9.5% וכך בעקבותיה גם ב-2013 ל-10.1%. (לוח 5.34)

125. יישובים הבולטים באחוז הגבוה יחסית של הזכאים לבגרות מקרב בני ה-17 ביישוב (בין אם הם לומדים ביישוב ובין אם ביישוב אחר) (בהשוואה לממוצע הארצי – 52.7%) (לוח 5.35): תל מונד (94.3), קדימה-צורן (90.0), שוהם (88.9), רעננה (87.7), אור עקיבא (86.0), מזכרת בתיה (85.8), טירת הכרמל (84.3), יבנה (82.4), מודיעין-מכבים רעות (81.3), בית ג'ן (80.4), הוד השרון (79.1), גבעת שמואל (78.6), רמת השרון (78.4), ראשון לציון (76.9), קרית ביאליק (76.5), הרצליה (75.8), קרית מוצקין (75.2), קרית אתא (74.8), גן יבנה (74.2), אבן יהודה (73.9).

יישובים הבולטים באחוז הנמוך יחסית של הזכאים לבגרות מקרב בני ה-17 ביישוב (בין אם לומדים ביישוב ובין אם ביישוב אחר) קלנסווה (40.8), ריינה (40.0), באר יעקב (38.6), בית שמש (38.2), טייבה (37.6), תל שבע (37.2), מעלה עירון (36.9), אבו-סנאן (36.1), ערערה (36.0), צפת (34.8), כסייפה (34.0), חורה (33.1), רהט (25.2), אלעד (24.2), ג'סר א-זרקא (17.7), ירושלים (17.2), ביתר עילית (6.3), בני ברק (5.1), מודיעין עילית (2.9).

126. רוב תלמידי יי-יא' דיווחו כי הם מייחסים חשיבות לתעודת הבגרות ומאמינים ביכולתם להשיג תעודה שתסייע להם בעתיד (בלימודים ובעבודה). (לוח 5.36)

127. מספרם וחלקם של התלמידים שאושרה להם התאמה אחת לפחות בדרכי ההבחנות בבחינות הבגרות מכלל התלמידים, עומד מאז 2010 בסימן גידול: מ-83,500 תלמידים (28.4% מכלל התלמידים שנבחנו) בשנת 2010 ל-118,261 תלמידים (37.2% מכלל התלמידים שנבחנו) ב-2014. (תרשים 5יג')

128. אחוז התלמידים היהודים לקויי הלמידה שאושרה להם התאמה אחת לפחות בבחינת הבגרות גדול מחלקם בכלל התלמידים (87.2% לעומת 75.5% בהתאמה). (תרשים 5יד')

129. אחוז התלמידים בחינוך הערבי (ערבים, דרוזים ובדווים בנגב) לקויי הלמידה שאושרה להם התאמה אחת לפחות בבחינת הבגרות נמוך מחלקם בכלל אוכלוסיית התלמידים (12.9% לעומת 24.5% בהתאמה). (תרשים 5יד')

130. בשנת תשע"ד פחת מספרם וחלקם של הנבחנים שמחברת בחינת הבגרות שלהם נפסלה. האחוז היחסי הגבוה ביותר היה אצל הבדווים בנגב (11.6%), ואילו הנמוך ביותר - בחינוך העברי הממלכתי (0.9%). (מחברת שנפסלה היא מחברת שלא הוגש לגביה ערעור תוך 40 יום מתאריך ההודעה על החשד, או שערעור שהוגש בעניינה נדחה בידי ועדת טוהר הבחינה). (לוח 5.37)

131. בתשע"ה עמד מספר התלמידים הנוטלים חלק בפעילות המחלקה למחוננים על 49,865. (לוח 5.38)

132. בנים מדורגים כבעלי ציון פסיכוטכני גבוה מבנות (30.2% לעומת 23.9%). אחוז זה ירד מאז 1995 הן בקרב הבנים והן בקרב הבנות. (לוח 5.39)

133. מרבית המיועדים לשירות בטחון בשנת 2014 סיימו בית ספר תיכון במלואו. בנות יותר מבנים. (תרשים 5טו')

ילדים ופנאי (פרק 6)

134. כמחצית מבני הנוער הצהירו כי הם בודקים מה חדש ברשת האינטרנט תוך 15 דקות מהרגע שהתעוררו בבוקר. 27.0% עושים זאת תוך שעה מרגע שהתעוררו (לוח 6.1)

135. 46.0% אחוז מבני הנוער בגיל 17-12 גולשים* ברשת האינטרנט 4 שעות ויותר ביום (*גלישה באמצעות מחשב או סמארטפון, כולל גלישה ברשתות חברתיות, ווטסאפ, אינסטגרם, אתרים). (לוח 6.2)

136. רק 16.0% מההורים סברו שילדיהם גולשים* יותר מ-6 שעות ביום לעומת 21.0% מבני הנוער שהשיבו שהם גולשים מספר שעות זה. (*גלישה באמצעות מחשב או סמארטפון). (לוח 6.2)
137. מחצית מבני הנוער בגיל 12-17 גולשים ברשת לצורך קשר עם חברים (גלישה באמצעות מחשב או סמארטפון). (לוח 6.4)
138. רוב בני הנוער מחוברים לפייסבוק, בנים יותר מבנות. שני שלישים מבני הנוער משתמשים באינסטגרם, וכשליש משתמש בסנאפצ'אט. (לוח 6.3)
139. בעוד שכרבע מבני הנוער ציינו כי הם גולשים* לצורך צפייה בסרטים או בסדרות, רק 13.0% מההורים חשבו שזו מטרת הגלישה של ילדיהם ברשת. 32.0% מההורים סבורים שילדיהם גולשים למטרת משחק לעומת 7.0% בלבד מבני הנוער שדיווחו שהם משחקים ברשת. (*גלישה באמצעות מחשב או סמארטפון). (לוח 6.4)
140. בעוד שרק 16.0% מבני הנוער סברו ש-3-4 שעות גלישה* ביום הם שימוש מוגזם, אחוז ההורים שסברו כך גדול כמעט פי שלושה. (*גלישה באמצעות מחשב או סמארטפון). (לוח 6.5)
141. כ-40.0% מבני הנוער היו מוותרים קודם כל על משחקים ולאחר מכן על קניות ברשת (29.0%), בעוד שהוריהם סברו שילדיהם ישמחו לוותר קודם כל על קניות (38.0%) ולאחר מכן על האפשרות לחפש מידע ולהכין שיעורי בית (24.0%). (בני הנוער נשאלו: "אם היית חייב לוותר על אחד השימושים ברשת, על מה היית מוותר?" ההורים נשאלו שאלה זהה לגבי ילדיהם). (לוח 6.6)
142. כמעט שליש מההורים דיווחו כי הם אינם מגבילים את בני הנוער בגלישה* ברשת. בקרב בני הנוער תחושת היעדר גבולות בשימוש ברשת גבוהה אף יותר (39.0%). בולט הפער בין הורים לילדים ביחס לדיווח על הגבלות השימוש ברשת האינטרנט, הורים דיווחו על יותר הגבלות ביחס לדיווח ילדיהם. (בני הנוער נשאלו: "האם ההורים מגבילים אותך בשימוש ברשת או בגלישה בסמארטפון? אם כן כיצד?". ההורים נשאלו שאלה זהה לגבי ילדיהם). (*גלישה באמצעות מחשב או סמארטפון). (תרשים 6א')
143. ל-83.0% מהילדים בגיל 8-15 יש סמארטפון. (תרשים 6ב')
144. שש הוא הגיל הצעיר ביותר שבו קיבלו ילדים את הטלפון החכם. לרוב הילדים יש טלפון חכם מגיל 9. עם הגיל גדל אחוז הילדים שבבעלותם טלפון חכם (סמארטפון) (תרשימים 6ג'-6ד')
145. השימושים השכיחים ביותר של ילדים בגיל 8-15 בטלפון החכם הם וואטסאפ ומשחקים ודיבור. (תרשים 6ה')
146. השימוש באפליקציית וואטסאפ הוא השכיח ביותר בגיל 8-13, ואילו השימוש באפליקציות של משחקים שכיח בגיל 14-15 יותר מבשאר הגילים. ילדים בגיל זה משתמשים בטלפון החכם גם לשליחת הודעות טקסט וצפייה בסדרות וסרטים יותר מילדים בגיל צעיר יותר. (תרשים 6ו')
147. בנות משתמשות בוואטסאפ ובאינסטגרם יותר מבנים. (תרשים 6ז')
148. כרבע מהילדים משתמשים בטלפון החכם יותר מחמש שעות ביום. 65.0% מהבנות ו-70.0% מהבנים משתמשים בטלפון החכם עד ארבע שעות ביום. (לוח 6.7)
149. עם עליית הגיל גדל גם משך השימוש בטלפון החכם לאורך היום. (לוח 6.7)

150. ב-2014 כ- 90% מבני הנוער בגיל 18-13 השתמשו באפליקצייה של וואטסאפ. (תרשים 6'ח)
151. כמעט 50% מדווחים כי הם מקבלים מדי יום יותר מ-100 הודעות בוואטסאפ, בנים ובנות כאחד. (לוח 6.8)
152. בתשע"ד קצת פחות ממחצית מהתלמידים דיווחו שהם מקדישים בין שעה לשעתיים להכנת שיעורי בית, כ-40.0% דיווחו שהדבר לוקח להם פחות משעה, וכ-15.0% דיווחו שהכנת שיעורי הבית נמשכים אצלם יותר משעתיים. (לוח 6.9)
153. בתשע"ה 43.0% מבין התלמידים בכיתות ה'-ט' ו-28.0% מתלמידי כיתות י'-יא' וכרבע מבין תלמידי י'-יא' דיווחו על שימוש באינטרנט לצורכי למידה מחוץ לשעות השהות של התלמיד בבית הספר. (לוח 6.10)
154. מרבית התלמידים דיווחו על ביקור באתרי האינטרנט הבית-ספריים לצורכי למידה מחוץ לשעות השהות של התלמיד בבית הספר. (לוח 6.10)
155. שלשה רבעים ויותר מתלמידי י'-יא', 63.0% מתלמידי ז'-ט' וכ-40% מתלמידי ה'-ו' דיווחו כי התכתבו עם מורה מבית הספר באמצעות האינטרנט או הסלולר/סמארטפון לפחות פעם אחת לצרכי למידה מחוץ לשעות השהות של התלמיד בבית הספר. (לוח 6.10)
156. השתתפות בקבוצות דיון והעלאת חומרים (לצרכי למידה) לאתר בית הספר הייתה שכיחה בכיתות ה'-ו' יותר מאשר בכיתות הגבוהות יותר. (לוח 6.10)
157. בתשע"ג 58,423 תלמידי כיתות י' בישראל, המונים כמחצית מכלל תלמידי כיתות י' התנדבו במסגרת תכנית מחויבות אישית של משרד החינוך. המתנדבים בתכנית מנו 55.2% מכלל תלמידי כיתות י' היהודים ו-7.2% בלבד מתלמידי כיתות י' הערבים. (לוח 6.11)
158. תלמידי כיתות י' שהתנדבו במסגרת תכנית מחויבות אישית של משרד החינוך התנדבו בתחומים הבאים: 17.3% בהדרכת נוער, 11.3% בחונכות ילדים, 8.0% במד"א, 7.5% במעונות/גני ילדים, 6.1% בתחום הרווחה, 5.8% עם קשישים, 3.1% במכבי אש, 2.2% בבתי חולים, 2.0% במשמר האזרחי והשאר (36.7%) בתחומים אחרים. (לוח 6.11)
159. כשני שלישים מן התלמידים בכיתות ה'-ו' ומחצית ויותר מן התלמידים בכיתות ז'-ט' ו-י'-יא' דיווחו כי בית ספרם משקיע מאמצים לעידוד תלמידים למעורבות חברתית ואזרחית. אחוז זה גדול בבתי ספר דוברי ערבית יותר מאשר בבתי ספר דוברי העברית. (לוח 6.12)
160. 73.0% מהתלמידים דיווחו שבית הספר מעודד אותם לגלות מנהיגות, 62.0% דיווחו שבית הספר מעודד אותם למעורבות חברתית והתנדבותית וכמחצית דיווחו כי בית הספר מעודד לקחת חלק פעיל בחיים האזרחיים, להיות חברים בתנועות נוער. (לוח 6.12)
161. ב-2014 היו 52,662 ספורטאים פעילים בגיל 17-6. 83.7% מכלל הספורטאים בגילים אלה הם בנים, לעומת 16.3% בנות. (לוח 6.13)
162. הענפים השכיחים ביותר הם כדורגל (21,722), כדורסל (13,670), כדורעף (3,000), כדוריד (1,576) התעמלות אומנותית (1,232). (לוח 6.13)
163. בין השנים 1995 ל-2014 עלה אחוז הילדים ובני הנוער שנסעו לחו"ל מ-13.5% ל-16.0%. חלקם בכלל הילדים בגיל 19-0 היה 28.1%. (לוח 6.14)
164. בשנת 2014 ביקרו 1,382,520 ילדים עד גיל 17 בגנים הלאומיים ובשמורות הטבע, 68.8% מהם במסגרות קבוצתיות והשאר 31.2% כבודדים. (לוח 6.15)

165. בשנת 2014, בני נוער הוציאו רישיון נהיגה. 89.6% מהם על רכב ו-10.4% על אופנוע. (לוח 6.16)

166. מרביתם של בני הנוער שהוציאו רישיון ב-2014 (63.6%) היו בנים. (לוח 6.16)

167. ליותר ממחצית מבני הנוער שטרם מלאו להם 18 יש רישיון נהיגה ברכב. (תרשים 6ט')

168. ב-2014 היו 91,634 הגבלות נהיגה לבני נוער עד גיל 18 בעלי רישיון נהיגה. כחמישית מהנוהגים בגיל זה היו חייבים להרכיב משקפיים בעת נהיגה או להיעזר בעדשות מגע. (לוח 6.17)

=====

ילדים עם מוגבלויות (פרק 7)

169. בישראל כ- 350,650 ילדים הסובלים ממחלות כרוניות או נכויות ומהווים 12.8% מהילדים בישראל. 66% מהם (כ-232,857) הם בעלי נכויות או חולים במחלות כרוניות המשפיעות על תפקודם היומיומי (סבלו מנכות או מחלה שנמשכה עד שנה לפחות). (תרשימים 7א'-ג')

170. בשנת 2014 מחצית ויותר מתוך 232,857 הילדים עם מוגבלות חמורה בישראל היו בעלי ליקוי למידה או לקות התנהגותית. (תרשים 7ג')

171. בתשע"ד למדו בישראל 185,986 תלמידים עם צרכים מיוחדים (תלמידים בחינוך מיוחד ותלמידי שילוב). 58.0% מהם היו זכאים לסל שילוב (הכוונה לשילוב של ילד עם צרכים מיוחדים בחינוך הרגיל), 20.9% למדו בכיתות מיוחדות בחינוך הרגיל ו-21.1% למדו בבתי ספר ובגנים מיוחדים. (תרשים 7ד')

172. מתוך 78,156 תלמידים בחינוך המיוחד 49.7% למדו בבתי ספר ובגנים מיוחדים, 50.3% למדו בכיתות מיוחדות בחינוך הרגיל. (לוח 7.1)

173. הלקות השכיחה ביותר של תלמידי החינוך המיוחד היא לקות למידה (רב בעייתית). מספרם בולט מאוד בכיתות המיוחדות של החינוך הרגיל. (לוח 7.1)

174. מרבית הילדים ששובצו בחינוך המיוחד (לא כולל שילוב) בשנת הלימודים תשע"ד היו בעלי לקויות למידה (41.6%). הסיבה השכיחה לאחר מכן היא מוגבלות שכלית (13.1%) והפרעות התנהגותיות/רגשיות קשות (11.9%). (לוח 7.1)

175. בשנת הלימודים תשע"ד למדו בכיתות מיוחדות בחינוך הרגיל 26,878 ילדים עם לקות למידה, 4,624 ילדים עם הפרעות התנהגותיות/רגשיות קשות, 2,573 ילדים עם אוטיזם, 2,197 ילדים עם משכל גבולי (רב בעייתית), 949 ילדים עם חירשות/כבדות שמיעה, 937 ילדים עם עיכוב התפתחותי, 539 ילדים עם מוגבלות שכלית, 444 ילדים עם עיכוב שפתי, 113 ילדים עם שיתוק מוחין/נכות פיזית קשה, 54 ילדים עם הפרעות נפשיות קשות. (לוח 7.1)

176. 22.2% מכלל התלמידים בחינוך המיוחד (לא כולל שילוב) היו מהמגזר הלא יהודי. שיעור זה נמוך מעט משיעורם בכלל אוכלוסיית התלמידים (24.5%). (לוח 7.2 / לוח 5.1)

177. 20.4% מכלל התלמידים בחינוך המיוחד (לא כולל שילוב) למדו בגני ילדים, 51.0% בחינוך היסודי, 15.4% בחטיבת ביניים, ו-13.1% בחטיבה עליונה. (לוח 7.3)

178. 107,830 תלמידים מגיל הגן ועד החטיבה העליונה היו זכאים בשנת הלימודים תשע"ד לסל שילוב בחינוך הרגיל, אלה היוו 5.2% מכלל התלמידים בשלבי חינוך אלה, ו-58.0% מכלל התלמידים בחינוך מיוחד. (תרשים 7ו' / לוח 5.1)

179. סוג הלקות המרכזי שבגיננו תלמידים היו זכאים לשילוב היה: לקות למידה 62.4%, עיכוב התפתחותי 12.9%, עיכוב שפתי 7.7%, הפרעות התנהגותיות או רגשיות 7.0%, חרשות/כבדות שמיעה 2.1%, אוטיזם/P.D.D. 1.1%. סוגי לקות השכיחים פחות של ילדי שילוב היו משכל גבולי (1.7%), שיתוק מוחין או נכות פיזית קשה (0.8%), הפרעות נפשיות (0.8%), עיוורון או לקות ראייה (0.7%), AD/(H)D (0.9%), מחלה/תסמונת נדירה (0.6%), מוגבלות שכלית כלשהי (0.1%). (לוח 7.4)
180. אחוז התלמידים עם משכל גבולי במגזר הלא יהודי גדול מזה של תלמידים במגזר היהודי (84.2% לעומת 15.8% בהתאמה). (לוח 7.5)
181. בשנת הלימודים תשע"ד נידון עניינם של 34,536 תלמידים בועדות השמה של משרד החינוך. לגבי 19,053 ילדים הוחלט על השמה בחינוך הרגיל - לרוב בכיתות מיוחדות, ולגבי 15,356 ילדים נוספים הוחלט על השמה בחינוך המיוחד. (לוח 7.7)
182. בשנת הלימודים תשע"ד 1.7% מכלל התלמידים עברו ועדת השמה. (לוח 7.7)
183. סוג הלקות השכיח ביותר של ילדים בשילובם בחינוך הרגיל היה לקות למידה/AD(H)D (62.8%) וחירשות/ כבדות שמיעה (50.5%). זאת, לעומת הלקויות של פיגור שכלי ועיכוב התפתחותי השכיחות בהשמה בחינוך המיוחד (90.4%-91.5% בהתאמה). (לוח 7.8)
184. יותר ממחצית הפניות לוועדת השמה של ילדים שבעניינם התקבלה החלטה היו של מנהל/ת בית הספר (52.9%), 13.5% היו של ההורים, 10.8% היו של הגננת, 6.3% היו של ועדת השמה, 5.7% היו של פסיכולוג, 4.5% היו של מורה יועצת, 1.8% היו של מכון להתפתחות הילד, 1.2% היו של עובד סוציאלי ועוד 1.0% היו של ועדת השילוב המוסדית, 0.2% היו של קב"ס ועוד 0.1% היו של ועדת ערר, 0.1% היו של נציג ארגון ציבורי ועוד 0.1% של אפוסטרופוס ו-1.8% היו של גורם אחר. (לוח 7.9)
185. בשנת 2014, 42,229 ילדים בעלי מוגבלות חמורה קיבלו קצבת ילד נכה (18.1% בלבד מכלל בעלי המוגבלות החמורה). (תרשימים 7-ז' ו-ח')
186. מאז 1995 ועד ל-2014 גדל בכמעט פי שלושה שיעורם לאלף של ילדים המקבלים קצבת ילד נכה, מ-5.3 לכל אלף ילדים בשנת 1995, ל-15.6 לכל אלף ילדים ב-2014. עם זאת, למרות הגידול במספרם, רק 18.1 מבין 232,857 הילדים בעלי המוגבלות החמורה בישראל מקבלים קצבת ילד נכה. (תרשימים 7-ז' ו-ח')
187. אחוז הבנים המקבלים קצבת ילד נכה גדול מאחוז הבנות. כך בכל קבוצות הגיל. (לוח 7.10)
188. עילת הזכאות של כ-30.0% מהילדים שקיבלו קצבת ילד נכה ב-2014 היא ספקטרום האוטיזם. 21.2% נוספים מקבלים את הגמלה בגין צורך בנוכחות מתמדת, 11.6% בגין תלות לחלוטין בזולת ו-9.8% בגין ליקוי שמיעה. (לוח 7.11)
189. מאז 1995 גדל כמעט פי שלושה שיעורם לאלף של המקבלים קצבת ילד נכה ברבים מן היישובים. (לוח 7.12 ותרשים ט'):
 יישובים יהודים בהם שיעורם לאלף של מקבלי קצבת ילד נכה מכלל ילדי היישוב גבוה יחסית לשיעור הארצי (15.6 לאלף ילדי היישוב) הם: עומר (27.4), טבריה (26.6), קצרין (23.8), אשקלון (23.7), באר שבע (23.6), טירת כרמל (23.5).
 יישובים ערבים בהם שיעורם לאלף של מקבלי קצבת ילד נכה מכלל ילדי היישוב גבוה יחסית לשיעור הארצי (15.6 לאלף ילדי היישוב) הם: חורפיש (24.7), דיר אל-אסד (23.9), בענה

- (23.2), אבו סנאן (22.1), עילוט (21.8), נחף (20.7), משהד (20.2), לקייה (20.2), תל שבע (20.2), ג'סר א-זרקא (19.8), כאבול (19.0).
190. ב-2014 רק 10.1% מכלל הילדים המקבלים קצבת ילד נכה היו זכאים גם לקצבת נידות. (תרשים 7י)
191. בשנים 2000-2005 חל גידול בשיעור המומים המולדים המתגלים בלידה לאלף לידות חי מ-14.8 ל-18.4. ב-2012 שיעור זה ירד ל-12.6 לאלף לידות חי. בשנת 2012 נולדו 2,146 ילדים עם מומים מולדים. המומים השכיחים ביותר היו בעיות במערכת הלב ובכלי הדם (962 ילדים) ולאחריהם במערכת אברי המין והשתן (532 ילדים) ובעיות במערכת השרירים והשלד (384). (לוח 7.13)
192. ב-2014 חיו בישראל 1,287 ילדים עיוורים או לקויי ראייה, קרוב לשליש מכלל הילדים הללו סובלים מעיוורון מוחלט. בכל גיל מספר הבנים העיוורים או הסובלים מליקויי ראייה גדול ממספר הבנות. (לוח 7.15)
193. ב-2014 2.9 לאלף מבני ה-0-19 בישראל היו רשומים במשרד הרווחה כבעלי מוגבלות שכלית התפתחותית (פיגור שכלי). (לוח 7.16)
194. רוב הילדים (86.4%) עם מוגבלות שכלית התפתחותית הרשומים במשרד הרווחה התגוררו בביתם. (לוח 7.17)
195. בשנת 2014 שיעור הנוולדים עם תסמונת דאון היה 0.7 לאלף לידות חי. 0.7 לאלף לידות חי בקרב היהודים ו-0.9 לאלף לידות חי בקרב הערבים. (לוח 7.18)
196. בשנת 2014 הוגשו 2,539 בקשות למכשירי שיקום וניידות לילדים ללשכות הבריאות של משרד הבריאות (עלייה של 29.2% מ-2013). בעיקר הוגשו בקשות לכיסא גלגלים ואביזרי הליכה. (לוח 7.19)
197. בשנת 2014 שני שלישים מהמגישים בקשה ללשכות הבריאות של משרד הבריאות למכשירי שיקום, ביקשו מכשירי שמיעה. (תרשים 7יא')
198. מספר הילדים בגיל 0-17 שהיו זכאים ב-2014 למכשיר הליכה/נעליים רפואיות היה קטן יותר מאשר בשנת 2010. רובם היו בטווח הגילים 5-14. (לוח 7.20)

ילדים ובריאות (פרק 8)

199. בין השנים 1985-1989 ל-2010-2014 עלתה תוחלת החיים בלידה של בנים יהודים מ-74.1 שנים ל-80.8 שנים, ושל בנות יהודיות מ-77.8 ל-84.1 שנים. תוחלת החיים עלתה גם בקרב הלא יהודים בקרב הבנים מ-72.9 ל-77.0 שנים ובקרב הבנות מ-75.5 ל-81.0 שנים. (תרשים 8א')
200. למרות העלייה בתוחלת החיים בקרב הלא יהודים, עדיין נותר בעינו הפער בתוחלת החיים לטובת היהודים, ובין המינים לטובת הבנות. (תרשים 8א')
201. בשנים 2010-2014 הסתמנה במגזר היהודי מגמת ירידה באחוז היילודים שמשקלם עד 2.5 ק"ג. (לוח 8.1)
202. בשנת 2013 נולדו 1,472 יילודים במשקל לידה נמוך מאוד (1.5 ק"ג ופחות). הללו מהווים 0.9 מכלל לידות החי בישראל. 83.3% מבין 1,472 היילודים במשקל נמוך, שרדו. (לוח 8.2)

203. בשנת תשע"ה אחוז תלמידי כיתה א' ו-ב' שנבדקו וחוסנו בידי שירותי הבריאות לתלמיד,

היה גדול יותר מאשר בשנת תשע"א. ביניהם:

97.3% מבין 159,647 תלמידי כיתה א' בתשע"ה נבדקו בדיקת שמיעה, לעומת 54.0% מהתלמידים בתשע"א.

98.3% תלמידים בבתי ספר בכיתות א' ו-96.6% בכיתות ח' נבדקו בדיקות ראייה זאת לעומת 75.0% בכיתות א' ו-60.0% בכיתות ח' בתשע"א. (לוח 8.6)

204. בשנת תשע"ה נבדקו וחוסנו תלמידות כיתה ח' כנגד נגיף הפפילומה האנושי (HPV):

64.0% מנה 1, 63.3% מנה 2 ו-59.8% מנה 3. (לוח 8.7)

205. בין תשע"א לתשע"ה גדל באופן ניכר אחוז התלמידים בכיתות א' ו-ז' שנבדקו בדיקות גדילה (69.4% לעומת 96.1% בהתאמה) (לוח 8.8)

206. מאז תשע"א אחוז התלמידים שסבלו ממשקל עודף ומהשמנה נשאר יציב בכיתות א' ו-ז' (כ-20.0% וכ-30.0% בהתאמה).

אחוז התלמידים שמשקלם עודף נוטה לגדול מכיתה א' עד ז'. כך בכל המגזרים:

כיתה	סך הכל	מגזר			
		יהודים	חרדים	ערבים	בדוים בדרום
א'	20.7	29.3	14.0	22.8	12.5
ז'	30.8	30.1	24.2	28.4	26.6

(לוח 8.9)

207. אחוז הילדים הבדוים בדרום בכיתות א' ו-ז' במשקל עודף ובהשמנה קטן מהאחוז המקביל במגזרים הממלכתי, הממלכתי דתי, החרדי והערבי, ואילו אחוז הילדים החרדים בכיתה ז' במשקל עודף ובהשמנה קטן מהאחוז המקביל במגזרים האחרים. (לוח 8.9)

208. 1.9% מתלמידי כיתות א' ו- 3.5% מתלמידי כיתות ז' סובלים מתת משקל. תופעת תת משקל שכיחה בכל המגזרים בכיתה ז' יותר מאשר בכיתה א'. היא בולטת בעיקר בקרב תלמידי המגזרים החרדי והבדווי (לוח 8.10):

כיתה	סך הכל	מגזר			
		יהודים	חרדים	ערבים	בדוים בדרום
א'	1.9	4.1	2.0	2.6	2.7
ז'	3.5	3.7	4.4	2.1	4.9

209. ל-2.4% מתלמידי כיתות א' ול-3.7% מתלמידי כיתות ז' גובה נמוך מדי (מתחת לאחוזון 3% המתאים לגיל).

באוכלוסיות החרדית והבדווית בדרום אחוז התלמידים הנמוכים בכיתות א' גדול מהממוצע הארצי. כך גם בקרב תלמידי כיתות ז' החרדים, בבתי הספר הממלכתיים-דתיים ובאוכלוסיית הבדוים בדרום:

כיתה	סך הכל	מגזר			
		יהודים	חרדים	ערבים	בדוים בדרום
א'	2.4	2.6	4.9	1.4	3.1
ז'	3.7	2.5	7.1	2.4	5.7

(לוח 8.11)

210. מאז 1983 גדל ביותר מפי שניים אחוז הבנים והבנות שמשקלם בעת הגיוס 81 ק"ג ויותר. זאת, למרות שכמעט ולא חל שינוי בגובהם. בקרב הבנים במשקל +81 ק"ג חל גידול מ-9.4% מכלל המתגייסים בשנת 1995 ל-17.4% ב-2014. בקרב הבנות במשקל +81 ק"ג חל גידול מ-2.6% בשנת 1995 ל-4.9% בשנת 2014 מכלל המתגייסות. (לוחות 8.12-8.13)
211. בשנים 2008-2012 חלו 1,532 ילדים בגיל 0-14 במחלת הסרטן. מספרם ושיעורם של הבנים החולים בסרטן גדולים מאלה של הבנות הלוקות בו. (לוח 8.15)
212. לפי דיווחי קופות החולים 2,749,955 ילדים בגיל 0-17 היו מבוטחים ב-2015 בקופות החולים, מהם 50.1% בקופת חולים כללית, 24.4% בקופת חולים מכבי, 16.1% בקופת חולים מאוחדת ו-9.5% בקופת חולים לאומית. יותר ממחצית הילדים המבוטחים בקופות החולים הם בגיל 5-14. (לוח 8.16)
213. במרצת שנת 2014 הגיעו לחדרי מיון 592,267 ילדים! (גידול ב-22.4% מאז 1995). למעלה מ-20.4% מהילדים שפנו לחדרי מיון בבתי החולים ב-2014, אושפזו (חמישית מהילדים). (לוח 8.17)
214. בתי החולים הבולטים במספר הילדים שפנו ב-2014 לחדרי המיון שלהם הם שניידר בפתח תקווה (54,477 פניות) וסורוקה בבאר שבע (54,091 פניות). (לוח 8.17)
215. בהשוואה לאחוז האשפוזים בממוצע הארצי מכלל הפניות של ילדים לחדרי מיון (20.4%) בלט האחוז הגבוה של אשפוזים בבתי-חולים: הדסה עין-כרם (ירושלים) 33.5%, בני ציון (חיפה) 28.9%, כרמל (חיפה) 26.9%, מעייני הישועה (בני ברק) 25.9%. (לוח 8.17)
216. בשנת 2014 פנו 10,535 ילדים באילת לחדר המיון בבית החולים יוספטל, זאת כאשר מספר ילדי העיר עומד על 12,800. (לוח 8.17 / לוח 1.5)
217. ב-2014 סיבת הפנייה השכיחה ביותר לחדרי המיון הייתה מחלה (64.7%) היתר פנו עקב היפגעות (טראומה) (35.3%). (תרשים ב'8)
218. שעות הפנייה השכיחות לחדרי המיון הן שעות אחר הצהריים והערב המאוחרות (12:00-23:59). (לוח 8.18)
219. יישובים הבולטים בשיעורם לאלף של פניות ילדים לחדרי המיון בשנים 2012-2014 בהשוואה לממוצע הארצי (226.9 לאלף) הם: אילת (609.6), נצרת (458.8), משהד (414.6), יפיע (402.3), עילוט (400.8), שוהם (384.2), עכו (383.7), נצרת עילית (374.4), אשקלון (373.3), אור עקיבא (369.8), עין מאהל (369.4), ריינה (363.8), טירת כרמל (349.5), שדרות (343.1), שבלי אום אל גנם (342.1). (לוח 8.19)
220. בשנת 2014 מספר ימי האשפוז הממוצע של ילדים בבתי חולים כלליים עמד על 3.9. (לוח 8.21)
221. בשנת 2015 היו 183 פניות למיון ילדים בגין תגובה אלרגית/אנפילקטית. (לוח 8.22)
222. בשנים 2012-2015 רוב הפניות למיון ילדים בגין תגובה אלרגית/אנפילקטית היו בגיל 0-12 בולט מספר הפניות בגיל עד שנה. (לוח 8.22)
223. בשנת 2014 אושפזו 1,615 ילדים במיון ילדים בגין תגובה אלרגית/אנפילקטית. (לוח 8.23)
224. בשנים 2012-2014 מחצית ויותר מהילדים שאושפזו בגין תגובה אלרגית/אנפילקטית היו ילדים עד גיל שנתיים, וכרבע נוסף ילדים בגיל 3-9. (לוח 8.23)

225. בשנת הלימודים תשע"ה אושרו 2,171 בקשות (מתוך 2,636 בקשות) לסייעות רפואיות לתלמידים בחינוך הרגיל. היה זה המשך למגמת העלייה בבקשות לסייעות רפואיות מאז תשע"א (511 בקשות אושרו בתשע"א לעומת 2,171 בקשות שאושרו בתשע"ה). בעוד שרוב גדול של הבקשות שאושרו בשנת תשע"א היו לטיפולים פולשניים (80.08%), בשנת תשע"ה 60.0% מהבקשות שאושרו היו להשגחה מונעת. (לוח 8.24)
226. 84.1% מהבקשות שאושרו לסייעות לצורך השגחה מונעת הוקצו בשל רגישות (אלרגיות) למוצרי מזון. (תרשים ג'8)
227. בחמש עשרה השנים 1999-2014 מספר התיקים של ילדים שעניינם נדון בוועדות פסיכיאטריות מחוזיות לילדים ונוער הלך וגדל (מ-366 ב-1998 ל-933 ב-2014). (תרשים ד'8)
228. בסוף דצמבר 2014 פנו 5,192 ילדים ובני נוער למרפאות ממשלתיות לבריאות הנפש. עד גיל 5 פנו 7.6% ילדים, בגיל 6-12 פנו 47.2% ילדים ובגיל 13-17 פנו 39.3% ילדים. (לוח 8.25)
229. בסוף דצמבר 2014 טופלו* 9,414 ילדים ובני נוער למרפאות ממשלתיות לבריאות הנפש. עד גיל 5 טופלו 6.1% ילדים, בגיל 6-12 טופלו 53.9% ילדים ובגיל 13-17 טופלו 40.0% ילדים. (*כולל מטופלים שהטיפול בהם החל ב-2014, וכאלה שהטיפול בהם החל בשנים קודמות ונמשך גם ב-2014). (לוח 8.26 ותרשים ה'8)
230. 1,159 ילדים עד גיל 17 התקבלו במהלך 2014 לאשפוז פסיכיאטרי (כולל אשפוז יום ואשפוז מלא). זהו גידול בכ-190% מאז שנת 1993 (אז התקבלו 404 ילדים). (לוח 8.27)
231. ב-2014 מספר הקבלות של בנים לאשפוז פסיכיאטרי היה גדול משל הבנות (55.7%-ו-44.3% בהתאמה). יותר מ-82% מהקבלות לאשפוז היו של בני נוער בגיל 12-17. (לוחות 8.27-8.28)
232. 29.6% מהילדים ובני הנוער שהתקבלו לאשפוז פסיכיאטרי אובחנו כסובלים מהפרעות בגיל הילדות. 14.5% אושפזו בגין הפרעות אפקטיביות, 13.6% בגלל הפרעות נאורוטיות, 10.1% בגלל הפרעות פסיכוטיות חריפות, ו-9.1% בגלל סכיזופרניה. (לוח 8.28)
233. אחוז הקבלות הכפויות לאשפוז פסיכיאטרי של ילדים ונוער גדל פי שניים במהלך 16 השנים האחרונות (1997-2014), ובמקביל עמד בסימן ירידה אחוז הקבלות לאשפוז בהסכמה. (לוח 8.29)
234. בשנת 2014 69.4% מהקבלות של ילדים ונוער לאשפוז פסיכיאטרי היו קבלות בהסכמה, 30.6% היו קבלות בכפייה. (לוח 8.29)
235. ב-2014 יותר ממחצית הקבלות לאשפוז פסיכיאטרי היו של ילדים בני 15 ומעלה. (תרשים ו'8)
236. אחוז הבנים שאושפזו בכפייה היה גדול מאחוז הבנות (56.6% לעומת 43.4% בהתאמה). (תרשים ז'8)
237. בשנת 2014 40.8% מהקבלות של ילדים ונוער לאשפוז פסיכיאטרי היו קבלות חוזרות. (תרשים ח'8)
238. משך האשפוז הפסיכיאטרי השכיח ב-2014 היה 180-31 יום. אשפוזים קצרים יותר היו שכיחים בהרבה יותר מהאשפוזים הממושכים יותר. אחוז הבנים שאושפזו 181-365 יום היה גדול מאחוז הבנות. (תרשים ט'8)

239. מאז שנות ה-70 ועד ל-2014 נצפתה מגמת ירידה בשיעורי תמותת התינוקות בני כל הדתות. עם זאת, שיעור תמותת התינוקות עדיין גבוה באוכלוסייה המוסלמית יותר מאשר בשאר האוכלוסיות.

שיעור תמותת תינוקות ל-1,000 לידות חי					מגזר
2014	2010	2005	2001	1990	
3.1	3.7	4.3	5.1	9.2	כלל האוכלוסייה
2.2	2.7	3.1	4.1	7.9	יהודים
6.2	7.4	8.1	8.2	15.7	מוסלמים

(לוח 8.30)

240. מאז 2005 ממשיך שיעור התמותה באוכלוסייה הערבית בדרום ובנפת באר שבע להיות גדול יותר מבשאר אזורי הארץ. עם זאת, ישנה מגמת ירידה בשיעור זה עם שנים. (לוח 8.31)

241. סיבות סב-לידתיות (פרק הזמן הסמוך לפני הלידה, ומיד לאחריה) הם הגורם השכיח ביותר לתמותת תינוקות בישראל מאז 1990. עם זאת, שיעור התמותה מגורם זה נמצא במגמת ירידה. בקרב הערבים גורם המוות השכיח כמעט באותה מידה הוא מומים מולדים. (לוח 8.32)

242. ב-2014 שיעור תמותת התינוקות הבודוים בנגב היה 12.0 לאלף לידות חי, לעומת 6.6 באוכלוסייה המוסלמית בישראל ו- 3.3 בכלל אוכלוסיית ישראל. שיעור זה נמצא במגמת ירידה מאז תחילת העשור הקודם. עם זאת, הוא היה ועדיין השיעור הגבוה ביותר ביחס לשאר קבוצות האוכלוסייה. (תרשים 8)

243. היישובים שבהם בולט שיעור תמותת התינוקות לאלף לידות חי היו בעיקר יישובים ערביים ומעורבים: רהט (10.9), כפר קאסם (9.6), נתיבות (6.4), אום אל-פחם (6.0), שפרעם (5.1). (לוח 8.33)

244. שיעור הילדים הנפטרים עד גיל שנה גדול באוכלוסייה הערבית יותר מאשר באוכלוסייה היהודית. שכיחות התמותה הגבוהה ביותר בשתי האוכלוסיות היה ב-2014 בגיל לידה עד שנה. (לוח 8.34)

=====

ילדים ותאונות (פרק 9)

245. ב-2014 פנו לחדר מיון 205,935 ילדים עקב תאונות ופציעות (סיבות חיצוניות) זאת, לעומת 190,997 בשנת 2010. (תרשים 9ב')

246. ב-2014 מתוך 592,267 פניות ילדים לחדרי מיון כשליש היה עקב תאונות ופציעות מכל סוג שהוא (סיבות חיצוניות) (34.8%). (תרשים 9א')

247. ב-2014 מבין סך כל הפניות (205,935) של ילדים לחדר מיון בעקבות סיבות חיצוניות (תאונות ופציעות): 49.8% (102,650) פנו עקב נפילה, חבלה, חתך, 8.1% (16,713) פנו עקב תאונות דרכים. 8.5% (17,477) פנו עקב תאונות בבית הספר ובגני ילדים. 1.5% (3,103) פנו עקב פגיעה מכוונת (כולל אלימות במשפחה ותקיפות מסוגים שונים). 2.7% (5,513) פנו עקב פגיעת בעלי חיים. (לוח 9.1)

248. ב-2014 מספר הפניות של ילדים לחדר מיון עקב פגיעות לא מכוונות (תאונות בית וחדר) היה גבוה פי 40 מזה של פניות עקב פגיעות מכוונות (124,284 ו-3,103 בהתאמה). (לוח 9.1)

249. ב-2014 מתוך 124,284 הפניות של ילדים עקב תאונות בית וחצר (פגיעות לא מכוונות) לחדר מיון: 82.6% היו על רקע נפילה, 4.8% היו עקב חדירת גוף זר, 1.4% היו עקב כווייה ו-0.8% עקב הרעלה. (לוח 9.1)

250. ב-2014 מספר הפניות הגדול ביותר לחדרי מיון נרשם בחודשים אוקטובר (19,707 פניות שהיוו 9.6% מכלל הפניות) ומאי (19,521 פניות שהיוו 9.4% מכלל הפניות). (לוח 9.2)

251. בשלוש השנים 2012-2014 שיעורן הארצי של פניות ילדים לחדר מיון עקב סיבה חיצונית היה 78.9 לאלף. שיעורן הארצי לאלף של הפניות עקב פגיעה מכוונת היה 1.1. (לוח 9.3)

יישובים שבהם שיעור הפניות לאלף מכלל הילדים ביישוב היה גבוה פי 1.5 ויותר מהשיעור הארצי (78.9 לאלף): נצרת (159.9 לאלף), עילוט (153.7 לאלף), אשקלון (148.5 לאלף), טובא זנגרייה (148.2 לאלף), יפיע (145.2 לאלף), אור עקיבא (135.5 לאלף), צפת (135.4 לאלף), משהד (133.3 לאלף), שבלי אום אל גנם (132.2 לאלף), גילגוליה (130.9 לאלף), חצור הגלילית (128.5 לאלף), כפר קאסם (128.1 לאלף), עילבון (127.9 לאלף), חורפיש (127.2 לאלף), יאנוח-גית (126.6 לאלף), טורען (126.1 לאלף), עומר (125.1 לאלף), דבורייה (122.0 לאלף), אכסאל (119.6 לאלף), שדרות (118.9 לאלף).

יישובים שבהם שיעור הפניות עקב פגיעה מכוונת היה הגבוה ביותר ביחס לשיעור הארצי (1.1 לאלף): ג'סר א-זרקא (7.2 לאלף), טובא-זנגרייה (3.9 לאלף), אבו גוש (3.1 לאלף).

252. בשנת 2014 מבין כלל האשפוזים של ילדים עקב תאונות: 36.7% היו עקב נפילה, 9.2% היו עקב תאונות דרכים, 6.2% עקב הרעלה, 7.1% עקב מכה כהה, 4.3% עקב כווייה, 3.5% עקב נשיכה/עקיצה, ו- 4.4% עקב חתך/דקירה. (תרשים 9ד)

253. ב-2014 סוג התאונה הנפוצה ביותר שבגינה אושפזו ילדים בבית חולים הייתה נפילה (36.7%). בולט כי מעל מחצית (57.1%) מהתינוקות עד גיל שנה אושפזו עקב נפילה. (תרשים 9ד ולוח 9.4)

254. 93.9% מהילדים שאושפזו בשנת 2014 עקב תאונות ופציעות, היו ילדים שנפגעו שלא בכוונה. (לוח 9.5)

255. 3.2% מהילדים שאושפזו ב-2014 עקב תאונות ופציעות, אושפזו עקב פגיעה עצמית. (לוח 9.5)

256. בשנים 2000-2014 הגיל השכיח של הילדים המאושפזים בכל שנה היה 4-1. השהייה הממוצעת הממושכת ביותר (יותר מ-5 ימים) הייתה של ילדים מתחת לגיל שנה. (לוח 9.6)

257. שיעור מקרי המוות כתוצאה מפגיעה בלתי מכוונת היה בכל השנים גדול במגזר הערבי יותר מאשר במגזר היהודי (פי שניים ויותר). ב-2014 הסיכון של ילד ערבי להיהרג כתוצאה מהפגעות בלתי מכוונת היה גבוה פי 3.2 מזה של ילד יהודי. (לוח 9.7)

258. תמותת ילדים עקב פגיעה לא מכוונת הייתה בכל השנים שכיחה יותר ביישובים בעלי דירוג חברתי-כלכלי נמוך או בינוני, יותר מאשר ביישובים בעלי דירוג גבוה יותר. תמותת ילדים ערבים הייתה שכיחה יותר מזו של ילדים יהודים (יש לציין שבאשכולות הגבוהים אין יישובים ערבים). (תרשים 9ה')

259. בשנים 1991-2014 קטן בהתמדה שיעורם לאלף של הקטינים שנפגעו בתאונות דרכים, מ-323.8 לאלף ב-1991 ל-151.2 לאלף ב-2014. (לוח 9.8)

260. בשנה 2014 נחקרו על ידי משטרת ישראל 4,099 תאונות דרכים עם נפגעים בגיל 0-17. מתוכם 39 ילדים הרוגים, 301 ילדים פצועים קשה ו-3,759 ילדים פצועים קל. (תרשים 9ו') (לוח 9.9)

261. בשנת 2014 נפגעו 884 ילדים הולכי רגל בתאונות דרכים (כ- 21.6% מכלל הילדים שנפגעו), מתוכם נהרגו 22 ילדים. (תרשים 9'1)
262. ב-2014 מספר הילדים שנפגעו בתאונות דרכים היה גדול בחודש אוגוסט יותר מברוב חודשי השנה. יותר ממחצית הנפגעים היו בגיל 5-15, רוב הנפגעים נפצעו קל. (לוח 9.9)
263. בשנים 1992-2014 ניכרת ירידה משמעותית במספר הנהגים עד גיל 18 שהיו מעורבים בתאונות דרכים. רובם הגדול של אלה היו בנים. ככל שחומרת התאונה גדולה יותר, כך שכחותה פוחתת. (לוח 9.10)
264. אחוז הנהגים עד גיל 18 שהיו מעורבים בתאונות דרכים, אך לא עברו עבירה, מכלל הנהגים בגילם קטן מאז 2009 (מ-44.6% ל-35.2%). העבירות השכיחות ביותר היו אי ציות לתמרוקים ואי מתן זכות קדימה. עבירה על מהירות מופרזת עמדה בסימן ירידה. (לוח 9.11)
265. בשנים 2008-2014 נפגעו 345 ילדים בגלל שהושארו לבד ברכב. (לוח 9.13)
266. אחוז הילדים שנפגעו בשל הישארותם לבד ברכב היה גדול בחודשים מאי ויולי-ספטמבר יותר מבשאר חודשי השנה. (לוח 9.14)
267. בשנת 2015 נהרגו במהלך חופשת הקיץ 16 ילדים ובני נוער. סיבת המוות השכיחה ביותר היתה טביעה, ובמקום השני תאונות דרכים. (לוח 9.15 ותרשים 9'ח)
268. לאחר גידול בשנים 1993-2012 במספר הפניות של ילדים למכון הארצי למידע אודות הרעלות עקב חשיפה, או חשד לחשיפה לרעלים, מספרם מאז 2012 הולך וקטן. (מ-18,537 ב-2012 ל-10,110 ב-2014). מספר הפניות של ילדים ובני נוער (0-17) מהווה יותר ממחצית מסך הפניות למרכז. (תרשים 9'ט)
269. רובן של פניות ילדים (81.0%) למרכז עקב הרעלה נגעו לילדים בגיל 0-5. עוד 12.1% נגעו לילדים בגיל 6-12, והיתר לבני 13-18. בגיל 13-18 בנות פנו למכון הארצי למידע בהרעלות בעקבות חשיפה לרעלים יותר מבנים. (לוח 9.16)
270. אופן החשיפה לרעל היה על פי רוב בליעה (83.3%) במיוחד בגיל 0-5. אתר החשיפה ברוב רובם של המקרים (94.1%) היה הבית. (לוח 9.17)
271. בשנת 2014 הופנו 695 בני נוער בגילאי 13-18 למכון הארצי למידע רפואי בהרעלות עקב חשד לחשיפה לרעלים. 30.5% מהם עקב ניסיון התאבדות. (לוח 9.17)
272. בשנת הלימודים תשע"ד אירעו 24,169 תאונות במערכת החינוך (לעומת 22,462 ב-2013). אחוז גדול, יחסית, של מהנפגעים היו תלמידי כיתות ה'-ו'. (תרשים 9'י)
273. מחצית מהתאונות שהתרחשו במערכת החינוך קרו בזמן ההפסקה, שליש מהן בחצר. (לוח 9.18)
274. כ-40% מהפגיעות שהתרחשו כתוצאה מתאונות במערכת החינוך היו בגפיים. (לוח 9.19)

ילדים וכלכלה (פרק 10)

275. מספרם המעודכן של הילדים החיים בעוני בשנת 2014 היה (כולל מזרח ירושלים) 849,245.
276. בשנת 2014 31.0% מהילדים בישראל, דהיינו כמעט כל ילד שלישי, חיו מתחת לקו העוני. בשלושת העשורים האחרונים גדל אחוז הילדים העניים פי 4 (מ-8.1% ב-1980 ל-31.0% בשנת 2014) (תרשים 10'ג)

277. בעשור האחרון שיעור הילדים העניים נע בממוצע סביב ה-34.0%. מאז 1998 ועד 2014 חל גידול רב של 40.0% ויותר בשיעור הילדים מתחת לקו העוני. (תרשים 10ד')
278. בשנת 2014 כחמישית (21.6%) מן הילדים היהודים וכשני שלישים (63.5%) מהילדים הלא יהודים חיו מתחת לקו העוני. (לוח 10.2)
279. ככל שמספר הילדים במשפחה גדול יותר, כך גדלה תחולת העוני של המשפחות. אחוז המשפחות העניות בהן ארבעה ילדים או יותר לאחר תשלומי העברות ומיסים היה ב-2014 52.7% ובקרב משפחות עם 5 ילדים ויותר 60.7%. (לוח 10.3)
280. בשנת 2014 רק 4.0% מכלל הילדים העניים נחלצו מהעוני תודות לתשלומי ההעברה, לעומת 10.5% בשנת 2000. מאז 2000 בולטת מאוד השחיקה ביכולתם של תשלומי ההעברה והמיסים לצמצם את ממדי העוני וזאת, עקב קיצוץ בקצבאות. (תרשים 10ג')
281. בשנת 2014 הייתה תחולת העוני במשפחות חד הוריות 25.1%. קצבאות הביטוח הלאומי הצליחו לצמצם את ממדי העוני במשפחות אלה ב-16.8% (41.9% לפני קבלת הקצבאות). הדבר בולט במשפחות חד הוריות יותר מבכל סוגי המשפחות האחרות. (לוח 10.3)
282. בולטים פערים גדולים בתחולת העוני בין המחוזות השונים. במחוזות ירושלים והצפון (57.0% ו-41.6%, בהתאמה) תחולת העוני כמעט כפולה מזו שבמחוזות תל אביב והמרכז (18.3% ו-17.8%, בהתאמה). (לוח 10.2)
283. נמשך הגידול בתחולת העוני בקרב משפחות עם ילדים ערבים (מ-52.8% בשנת 2000 ל-63.5% ב-2014). (לוח 10.2)
284. ב-2014, 63.5% מהילדים הערבים בישראל חיו בעוני. זהו אחוז גבוה יותר מזה שהיה בשנת 2010 - 65.8%. אחוז זה גבוה כמעט פי שלוש מאחוז הילדים היהודיים (21.6%) שחיו מתחת לקו העוני. (תרשים 10ה')
285. בשנת 2014 כמעט רבע מילדי העולים היו מתחת לקו העוני. תחולת העוני בקרב ילדי עולים בשנת 2014 היתה 23.5%. יש לציין כי לפני תשלומי העברה ומיסים תחולת העוני היתה 31.5%. תחולת העוני בקרב ילדי עולים היתה גבוהה ב-1.9% יותר מזו שבכלל אוכלוסיית הילדים היהודים (21.6%). (תרשים 10ז')
286. ב-2014 כל שניים מתוך שלושה ילדים חרדים נמצא מתחת לקו העוני. (תרשים 10ח')
287. תחולת העוני בקרב ילדים בחברה החרדית גדולה פי שלושה ויותר מתחולת העוני בקרב ילדים יהודים ובכלל. בשנת 2014 אף עלה שיעור זה (מ-66.8% ב-2013 ל-67.3% ב-2014). (תרשים 10ח')
288. ככל שדירווגו החברתי-כלכלי של אשכול יישובים נמוך יותר (כלומר הרמה החברתית כלכלית נמוכה יותר) כך גדול יותר אחוז הילדים באוכלוסיית האשכול. (תרשים 10ב')
289. 40.1% מהילדים בישראל חיים באשכולות 4-5. ביישובי האשכולות 10-6 חיים 32.5%, ובאשכולות 1-3 רבע ויותר מהילדים. (תרשים 10א')
290. מאז שנת 2002 קטן בהתמדה מספר הילדים החיים בישראל במשפחות המקבלות גמלה להבטחת הכנסה (מ-242,717 ב-2002 ל-130,280 ב-2014) וקטן חלקם בקרב כלל ילדי ישראל ובקרב ילדי העולים. יש לציין, כי תהליכים אלה התרחשו בד בבד עם עלייה מתמדת בתחולת העוני, ומכאן שהירידה משקפת החמרה בקריטריונים לקבלת הגמלה ולא ירידה אמיתית במספר הילדים העניים. ליותר ויותר ילדים עניים, יש פחות ופחות סיוע. (לוח 10.4)

291. 4.8% מהילדים בישראל חיים במשפחות המקבלות הבטחת הכנסה. היישובים שבהם יותר מ-20% מהילדים חיים במשפחות המקבלות הבטחת הכנסה הם בעיקר יישובים בדואים בדרום: לקייה (38.6%), תל שבע (35.4%), כסייפה (34.9%), ערערה בנגב (33.5%), שגב שלום (31.1%), חורה (26.4%). (לוח 10.5 ותרשים 10ט')
292. יישובים יהודיים שגם הם בולטים באחוז הגבוה יחסית של ילדים החיים במשפחות המקבלות הבטחת הכנסה ביחס לשיעור הארצי (4.8.0%) הם: עכו (13.3%), צפת (12.5%), נצרת עילית (10.0%), דימונה (9.4%), טבריה (9.3%), קריית מלאכי (9.2%). (לוח 10.5 ותרשים 10ט')
293. יישובים יהודיים שבהם בולט האחוז הנמוך יחסית של ילדים החיים במשפחות המקבלות הבטחת הכנסה הם: מודיעין מכבים-רעות (0.2%), הוד השרון (0.2%), הרצליה (0.3%), רמת השרון (0.3%), רעננה (0.3%), קריית אונו (0.4%), גבעתיים (0.4%), עומר (0.5%), גבעת זאב (0.5%), גבעת שמואל (0.5%), כפר סבא (0.5%), אריאל (0.6%), זכרון יעקב (0.6%), גני תקווה (0.7%), תל מונד (0.7%), מודיעין עילית (0.7%). (לוח 10.5 ותרשים 10ט')
294. לאחר ירידה בשנים 2000-2011 במספרם ובאחוזם של הילדים במשפחות שבהן לפחות אחד ההורים מקבל דמי אבטלה, מאז שנת 2012 מסתמנת מגמת עליה, אם כי מתונה (1.5 ב-2012, 1.8 ב-2013-2014). (תרשים 10י')
295. למרות הגידול הרב במימדי העוני, מאז שנת 2000 מסתמנת מגמת ירידה חדה במספר הילדים החיים במשפחות שבהן לפחות אחד ההורים מקבלים דמי אבטלה מ-117,108 בשנת 2000 (5.5% מכלל הילדים בישראל) ל-47,902 (1.8% מכלל הילדים בישראל). (תרשים 10י')
296. ב-2014 אחוז בני הנוער שעבדו היה הגבוה ביותר מאז שנת 2000 (8.8% לעומת 7.2% בהתאמה). (תרשים 10יא')
297. מספר בני הנוער היהודים העובדים הולך וגדל מאז 1990. עם זאת אחוז בני הנוער הערבים העובדים הולך וקטן. אחוז הבנות העובדות עומד בסימן עלייה מאז 2000. (לוח 10.6)
298. מנתוני סקר שנערך על ידי הסתדרות הנוער העובד והלומד בשנת 2014 כמחצית מבני הנוער בגיל 14-15 ו-72.0% מבני הנוער בגיל 16-18 השתתפו ב-2014 בשוק העבודה. אחוז הבנות המשתתפות בשוק העבודה היה גבוה במקצת מזה של הבנים. (לוח 10.8)
299. הגורם המניע את רוב רובם של בני הנוער לצאת לעבוד הוא הרצון או הצורך להרוויח או לחסוך כסף. (תרשים 10יג')
300. בייביסיטר הוא תחום העבודה השכיח ביותר של בנות נוער. זבנות, מוכרנות, משלוחים או כוח אדם, דיור, ניקיון ואבטחה הוא תחום העיסוק השכיח ביותר של בני נוער. (תרשים 10יד')
301. בני נוער שעבדו במהלך שנת 2014 עבדו לרוב עד ארבע שעות בשבוע (58.0%). רבע נוסף עבד 4-8 שעות. היתר (כשליש) עבדו 8-20 שעות ויותר. (תרשים 10טו')
302. למרות שעל פי חוק אין להעסיק בני נוער ביום המנוחה השבועי (שבת אצל היהודים, שישי/שבת/ראשון אצל הלא יהודים בהתאם לנהוג בדתם), ב-2014 קרוב למחצית מבני הנוער עבדו במהלך יום המנוחה שלהם. ממוצע העבודה בסופי שבוע בקרב מי שעבדו, עומד על קרוב לאחת לשבועיים. (תרשים 10טז')

303. 38.0% מבני הנוער העובדים החרדים החסירו ימי לימוד בגלל עבודתם, אחוז זה גבוה יותר מאשר במגזרים הערבי והכללי. כמו כן, רובם המוחלט חש שהעבודה קשה להם מידי, וזאת בערך פי שניים יותר מאשר במגזרים הכללי והערבי. (לוח 10.9)
304. ב-2014 כרבע מבני הנוער העובדים בגיל 14-15 וכ-40.0% מבני הנוער בגיל 16-18 דיווחו כי לימודיהם נפגעו בגלל העבודה. בנים דיווחו על פגיעה בלימודיהם יותר מאשר בנות. (לוח 10.10)
305. בני נוער בגיל 14-15 דיווחו כי הושפלו או נוצלו בעבודתם יותר מבני נוער בגיל 16-18 (30.0% לעומת 25.0% בהתאמה). 5.0% מהנערות דיווחו כי דבר זה קרה להן לעיתים קרובות לעומת 1.0% מהנערים. (לוח 10.10)
306. בשנת 2014 קיבלו היתר לעבוד בפרסומות או בהופעות אומנותיות 3,642 ילדים בגיל שנה עד 15. מאז שנת 2000 (1,642 היתרים) ועד 2014 גדל מספרם ביותר מפי שניים. (לוח 10.11)
307. 58.7% מן הילדים שהופיעו בפרסומות או בהופעה אומנותית בשנת 2014 היו בגיל 6-11. 23.5% היו בגיל 1-5 ו-16.6% נוספים היו בגיל 12-15. בנות קיבלו יותר היתרים מבנים. רוב הילדים המופיעים (74.5%) היו מאזור תל אביב והמרכז. (לוח 10.12)
308. מבין 5,622 קטינים שפנו לתא הקולי של הסתדרות הנוער העובד והלומד כדי להתלונן על ניצול על ידי מעסיקיהם הרוב היו בנים (56.9%). רובם המכריע יהודים (82.6%) מהם 7.7% הם עולים חדשים. (לוח 10.13)
309. 44.5% מהתלונות של ילדים ובני נוער לתא הקולי של הסתדרות הנוער העובד והלומד היו על רקע אי תשלום שכר, ובשכיחות שנייה לזכויות סוציאליות. מאז 2005 קטן במקצת אחוז הפונים בגין שכר, וגדל אחוז הפונים בעניין הזכויות הסוציאליות.
310. ענפי העבודה בהם היו הכי הרבה תלונות של ילדים ובני נוער, היו מסעדות ובתי קפה (18.1%), מוכרנות (15.1%), אולמות אירועים וחברות קייטרינג (9.8%) מזון מהיר (9.3%). (לוח 10.14)
311. בשנים 2014 גדל מספר ההתראות והקנסות שניתנו בידי המינהל להסדרה ואכיפה במשרד התמ"ת כנגד מעסיקים מפירי חוק עבודת הנוער (554 ב-2014 לעומת 320 ב-2013), ואילו מספר כתבי האישום שהוגשו קטן (5 כתבי אישום ב-2013 לעומת 14 כתבי אישום ב-2014). (לוח 10.15)
312. בכל משקי הבית ההוצאה המרבית היא על דיור, במקום השני על תחבורה ותקשורת, ובמקום השלישי והרביעי - מזון, חינוך ותרבות. (לוח 10.17)
313. ההוצאה על מזון (ללא ירקות ופירות) מסל ההוצאה החודשית הממוצעת לתצרוכת למשק בית, גדולה יותר במשקי בית עם ילדים בהשוואה למשקי בית ללא ילדים. (לוח 10.17)
314. משקי בית ללא ילדים מוציאים קרוב למחצית מההוצאה שמוציאים משקי בית עם ילדים על סעיף חינוך, תרבות ובידור. (לוח 10.17)
315. במשקי בית ללא ילדים, ההוצאה על בריאות מסך התצרוכת גבוהה יותר מאשר במשקי בית עם ילדים. (לוח 10.17)

316. בשנת 2013 ההוצאה החודשית הגבוהה ביותר בכל משקי הבית בישראל הייתה על רדיו וטלוויזיה.

במשקי בית עם ילדים ועד שני מבוגרים ההוצאה השנייה בגודלה הייתה על ספורט ומשחקים לעומת מחשבים ואינטרנט במשקי בית עם ילדים ושלושה מבוגרים ויותר. במשקי בית עם ילדים ושני מבוגרים ויותר ההוצאה החודשית על מוסיקה ואמנויות הבמה הייתה פחותה מזו של משקי בית ללא ילדים, ואילו ההוצאה על ספרות ודברי דפוס הייתה גבוהה במעט במשקי בית עם ילדים ממשקי בית ללא ילדים. (לוח 10.18)

ילדים בעולם המשפט (פרק 11)

317. מאז 2008 ועד ל-2013 הלך וגדל מספר התיקים האזרחיים והפליליים שהוגשו לבתי משפט שלום לנוער (עלייה ב-62.0% במספר התיקים שהוגשו בעניינם של בני נוער בבתי משפט שלום לנוער), אך בשנת 2014 מספרם קטן בכ-20% (מ-14,573 ב-2013 ל-11,731 ב-2014). (לוח 11.1)

318. מתוך 11,731 תיקים שהוגשו, 2,344 היו בעניינים אזרחיים (בדרך כלל הליכים לפי חוק הנוער-טיפול והשגחה) ו-9,387 בעניינים פליליים. (לוח 11.1)

319. ביוני 2015 94.0% מתוך 1,601 הליכים אזרחיים שהתנהלו בבתי משפט שלום לנוער ובמחוזי הסתיימו בהכרזה על הקטין כנוזק (ובדרכי טיפול בקטין, כפועל יוצא מכך). (תרשים א'11)

320. בשנת 2014 הוגשו 71,628 תיקים בבית המשפט לענייני משפחה לעומת 63,744 ב-2010. מתוכם: 9,146 בעניין תובענות בעניין קטין (משמורת והסדרי ראייה בעיקר), 1,402 בענייני אבהות/אמהות. (לוח 11.2)

321. בשנת 2014 הוגשו בבתי משפט לענייני משפחה 61 בקשות להיתר נישואי קטינים/ות (גידול בכ-455% משנת 2013). הגידול נובע ככל הנראה משינוי חוק גיל הנישואין שהועלה בנובמבר 2013 מ-17 ל-18. (תרשים ב'11)

322. בשנת 2014 נפתחו 2,501 תיקים שעניינם משמורת והסדרי ראייה של ילדים בבתי דין רבניים. מאז שנת 2000 חלה עלייה של כמעט 50% במספרם של תיקים מסוג זה. (לוח 11.3)

323. בין 1995-2014 חל גידול בכ-667% במספר הבקשות שהוגשו בעניין החזקת ילדים (גירושין) בבתי דין שרעיים, מ-199 בשנת 1995 ל-1,526 בשנת 2014. (לוח 11.4)

ילדים עוברי חוק (פרק 12)

תיקים של קטינים חשודים

324. בשנת 2014 נפתחו 26,216 תיקים במשטרה לקטינים. מהם 71.2% (18,653) היו תיקים פליליים ו-28.8% (7,563) הסתיימו באי-תביעה (טיפול מותנה). (לוח 12.3)

325. ב-2014 71.2% מהתיקים שנפתחו במשטרה ושהיו מעורבים בהם קטינים היו תיקים פליליים. רובם נפתחו בגין עבירות סדר ציבורי, רכוש וגוף אדם. חלקם של תיקי הט.מ. בכלל התיקים בעבירות השונות בולט כשמדובר בעבירות מוסר ובעבירות נגד גוף אדם. (לוח 12.3)

326. שיעור התיקים שנפתחו לקטינים ב-15 השנים האחרונות ירד מ-45.0 תיקים (לאחר בני נוער) בשנת 2000 ל-32.2 תיקים (לאחר בני נוער) בשנת 2014. בהשוואה לעשור האחרון הירידה עוד בולטת יותר, מ-55.3 תיקים (לאחר בני נוער) ב-2005 ל-32.2 תיקים (לאחר בני נוער) ב-2014. ירידה ב-32.6%.

שנה	תיקים פליליים ותיקי ט.מ. של קטינים	שיעור לאלף בקבוצת הגיל 12-17
2000	30,251	45.0
2005	38,885	55.3
2010	29,629	40.0
2014	26,216	32.2

327. 71.2% מהתיקים שנפתחו במשטרה לבני נוער בשנת 2014 היו תיקים פליליים לעומת 28.8%

תיקים שהסתיימו בטיפול מותנה (ט.מ.). קיימת שונות רבה בין יישובים ביחס שבין תיקים פליליים לבין תיקים שעניינם הסתיים בטיפול מותנה (ט.מ.). (לוח 12.4 ותרשים 12ב')

ביישובים הבאים אחוז התיקים הפליליים שנפתח ביישוב לבני נוער גדול בהרבה מאחוז תיקי ט.מ. (אחוז מכלל התיקים שנפתחו): גבעת זאב (100.0%), בסמת טבעון (100.0%), אבו גוש (98.0%), שגב שלום (95.5%), רהט (95.3%), תל שבע (95.3%), מצפה רמון (95.0%), בית שמש (94.4%), מבשרת ציון (93.8%), חורה (92.3%), כסייפה (90.9%), בית אל (90.0%), כפר קאסם (89.8%), ירושלים (89.6%), בני ברק (88.9%), עומר (88.9%), טובא זנגרייה (87.2%), גני תקווה (86.7%), ערערה בנגב (86.5%), טייבה (86.4%), כפר יונה (86.4%), זמר (85.7%), ירכא (84.1%), ירוחם (83.9%), קלנסווה (83.3%), אור יהודה (82.9%), תל מונד (82.1%).

ביישובים הבאים אחוז התיקים הפליליים היה קטן בהרבה מאחוז תיקי ט.מ. (אחוז מכלל התיקים שנפתחו): זכרון יעקב (17.5%), משהד (20.0%), באקה אל גרביה (22.6%), בני עייש (25.0%), גן יבנה (25.8%), רכסים (26.7%), בנימינה גבעת עדה (31.6%), דאלית אל כרמל (31.8%), אבן יהודה (33.3%), נחף (33.3%), אלפי מנשה (33.3%), ביר אל מכסור (33.3%).

יישובים שבהם שיעורם לאלף של התיקים הפליליים שנפתחו לבני נוער בקבוצת הגיל היה גדול פי שניים ויותר מהשיעור הארצי (32.2): ג'ולס (101.4), טירת הכרמל (96.3), בית שאן (91.0), נצרת עילית (89.7), עכו (86.9), אילת (85.8), קריית אתא (84.7), טבריה (84.2), עפולה (79.7), קריית ביאליק (77.4), שדרות (77.1), ג'סר א-זרקה (75.0), דימונה (72.1), ערד (69.3), תל אביב יפו (67.0).

328. בשנת 2014 יותר ממחצית התיקים הפליליים (55.8%), שנפתחו לקטינים החשודים בעבירות, נסגרו. (לוח 12.5)

329. בשנים 2012-2014 מספר התיקים שנסגרו הלך וקטן (מ-14,515 ב-2012 ל-10,413 ב-2014). כשמדובר בעבירות נגד סדר ציבורי רוב התיקים נסגרו מחוסר עניין לציבור. כשמדובר בעבירות רכוש או נגד אדם רוב התיקים נסגרו מחוסר ראיות. (לוח 12.6)

330. בין השנים 2005 ל-2014 נצפתה מגמת ירידה בסך כל התיקים (תיקים פליליים ותיקי ט.מ.) שנפתחו לקטינים בחשד לעבירות נגד קטינים, מ-6,653 תיקים ל-4,817 תיקים, ירידה ב-27.6%. עם זאת, גדל מספר התיקים הפליליים שנפתחו לקטינים אלה (מ-2,742 ב-2005 ל-2,941 ב-2014). העבירות השכיחות ביותר, שבגינן נפתחו תיקים פליליים לקטינים בחשד לעבירה נגד קטינים, היו כלפי גופו של אדם, כלפי הסדר הציבורי וכלפי רכוש. (לוח 12.7)

331. בשנת 2014 נשאר 3.8 שיעורם לאלף של קטינים שעברו עבירות אלימות גופנית נגד קטינים, כבשנת 2013. רוב היישובים היהודים, שבהם היה שיעור גבוה יחסית של תיקים לאוכלוסיית קטינים, היו באזור הצפון. (לוח 12.8)

קטינים חשודים

332. בשנת 2014 היו 13,280 קטינים חשודים עם תיקים פליליים בקבוצת הגיל 12-17. (לוח 12.9)

333. מספר הקטינים החשודים בעבירות עלה מ-10,371 בשנת 2000 ל-12,780 בשנת 2014. למרות העלייה במספרם, אחוז הקטינים החשודים בעבירות הוא 1.6% בלבד (98.4% מבני הנוער לא חשודים בעבירות). כמו כן, מאז 2005 חלקם של הקטינים החשודים בעבירות מכלל בני גילם נשאר יציב יחסית, ואף ירד מ-2.1% ל-1.6%. (לוח 12.1)

334. ב-2014 אחוז הקטינים החשודים היהודים עם תיקים פליליים היה 46.6%, מתוכם 11.2% היו עולים. חלקם של הלא יהודים היה 54.1%. (לוח 12.1)

335. אחוז הקטינים הלא יהודים החשודים בעבירות מקבוצת בני גילם גבוה יותר (2.7%) מהאחוז המקביל של קטינים יהודים (1.1%). (לוח 12.1)

336. בשנים 2000-2006 הלך וגדל אחוז הקטינים החשודים בכלל החשודים. אחוז זה הלך וקטן עד לשנת 2012 אך שב ועמד בסימן גידול בשנים 2013-2014. (תרשים 12א')

שנה	2005	2006	2007	2208	2009	2010	2011	2012	2013	2014
אחוז הקטינים החשודים מכלל החשודים	10.2	11.1	10.3	10.4	10.1	9.5	8.9	7.6	8.1	8.4

337. ב-2014 העבירות השכיחות ביותר של קטינים חשודים היו עבירות כלפי הסדר הציבורי, כלפי רכוש וכלפי גוף אדם. בכל השנים אחוז הבנים שנחשדו היה גבוה מאחוז הבנות, וזאת בכל סוגי העבירה. בעבירות מין חלקם של בני ה-12-15 גדול מבגיל 16-17. חלקה של קבוצת הגיל 16-17 גדול יחסית יותר מחלקם של החשודים בכל שאר העבירות. (לוח 12.9)

338. בולט חלקם הגדול של קטינים לא יהודים החשודים בעבירות כלפי ביטחון, חיי אדם ועבירות כלפי הסדר הציבורי. (לוח 12.9)

339. מאז שנת 2001 ועד ל-2010 נצפתה ירידה מתמדת במספר הקטינים שנחשדו בעבירות סמים ושנפתח בעניינם תיק פלילי. בשנת 2013 גדל מספרם, בשנת 2014 מספרם פחת. חלקם של היהודים ובתוכם העולים הולך וקטן בהתמדה. חלקם של הקטינים הלא יהודים עלה מאז 2001 (לוח 12.10):

2014	2013	2010	2005	2001	
1,562	1,971	1,243	1,563	2,202	סך הכל - מספרים
70.95	71.2%	65.7%	71.2%	76.9%	יהודים - סך הכל - אחוזים
8.3%	11.5%	31.0%	50.0%	44.2%	מהם : עולים
29.1%	28.8%	34.3%	28.8%	23.0%	לא יהודים - סך הכל - אחוזים

340. מ-2001 ועד ל-2010 קטן בהתמדה מספר הקטינים החשודים בעבירות אלימות. מגמה זו ציינה את הקטינים היהודים, אך מ-2010 מספרם הולך וגדל. חלקם של העולים באלה הולך וקטן בהתמדה (לוח 12.11):

2014	2013	2010	2005	2001	
4,957	4,552	3,553	3,686	3,790	סך הכל - מספרים
56.9%	58.7%	56.2%	66.0%	66.4%	יהודים - סך הכל - אחוזים
6.8%	7.4%	20.2%	30.0%	31.5%	מהם: עולים
43.1%	41.3%	43.8%	34.0%	33.6%	לא יהודים - סך הכל - אחוזים

341. בשנת 2014 התקבלו החלטות בבתי משפט בעניינם של 18,446 קטינים חשודים או נאשמים. מהם 38.4% נעצרו, 34.5% קיבלו החלטות בדבר צווי טיפול סופיים/ עונש של שלילת רשיון/ קנס/ ערבות ופיצוי, 11.1% קיבלו השגחה זמנית בידי קצין מבחן, 7.5% קיבלו מאסר על תנאי, 3.8% קיבלו מאסר, ל- 1.4% עיכבו הליכים ו 0.2% זוכו. (לוח 12.20)

342. מספר התיקים הפליליים של בני נוער שהוגשו לבית משפט שלום לנוער ירד משמעותית מ-8,201 ב-2006 ל-4,251 ב-2014. (לוח 12.21)

343. בשנת 2014 יוצגו קטינים על ידי הסנגוריה הציבורית ב-14,884 הליכים בהשוואה ל-6,708 ב-2001. מאז שנת 2001 ועד לשנת 2013, הוכפל מספרם של הליכים אלה. (תרשים 12ח')

344. רוב הקטינים (12-18) שהורשעו בדין היו ערבים שאינם תושבי ישראל. רוב רובם בנים, ורובם מורשעים חדשים (לא מועדים), גילם של יותר ממחצית היה 16-17. העבירות השכיחות היו כנגד ביטחון המדינה ורכוש. (לוח 12.26)

345. עניינם של 45.6% הקטינים הערבים נידון בבית דין צבאי, ואילו יותר משלושה רבעים מן הקטינים היהודים נדונו בבית משפט לנוער. (לוח 12.26)

346. רוב הקטינים הלא מורשעים נשפטו בבית משפט לנוער, רובם היו בנים. הגיל של כמחציתם היה 16-17. רובם לא היו מועדים. סוג העבירה השכיח ביותר היה עבירת רכוש. (לוח 12.27)

347. בשנת 2012 15.2% מכלל הקטינים בני 12-18 בעלי תיקים פליליים חיו במשפחות עם הורים גרושים. זאת בהשוואה ל-6.5% מקבוצת בני גילם. (לוח 12.33)

348. בשנת 2012 נמצא של- 34.5% מבני 12-18 בעלי תיקים פליליים, יש לפחות הורה אחד שהורשע בדין (באחת מהשנים 1995 או 1999-2009), זאת לעומת 14.4% מבני 12-18 בכלל האוכלוסייה. (לוח 12.34)

349. בשנת הלימודים תשע"ג רוב התלמידים בני ה-12-18 עם תיקים פליליים למדו במסגרות של משרד החינוך. שיעורם של בעלי התיקים היה 11.0 לאלף. יותר ממחציתם היו יהודים, ורובם המוחלט היו בנים. (לוח 12.35)

350. שיעור הקטינים הערבים בעלי תיקים פליליים גדל עם העלייה באשכול חברתי-כלכלי של יישוב המגורים, מ-11 לאלף קטינים באשכולות 1-2 (מעמד חברתי-כלכלי נמוך) ל-42 לאלף קטינים באשכול 9-10 (מעמד חברתי-כלכלי גבוה). ולהיפך כשמדובר בקטינים יהודים (מ-25 לאלף ל-7 לאלף). (לוח 12.36)

עבירות במוסדות חינוך

351. בין 2003 ל-2014 ירד מספר התיקים הפליליים ותיקי אי תביעה (ט.מ.) שנפתחו במשטרה בשל עבירות במערכת החינוך (מ-6,510 ל-3,329). ירידה ב-48.9%. (תרשים 12ג')

352. עבירות אלימות גופנית הן רוב העבירות שנעברו במערכת החינוך. מקום שני תופסות עבירות הרכוש והפחות שכיחות הן עבירות מוסר ומין. (תרשים 12ג')

353. בין השנים 2005 ל-2014 חלה ירידה משמעותית במספר העבירות במערכת החינוך:

סוג העבירה	2005	2010	2013	2014	השינוי באחוזים בין 2005 ל-2014
סך הכל	7,295	4,491	3,457	3,329	-54.4%
אלימות גופנית	2,432	1,703	1,440	1,420	-41.6%
סמים	408	259	398	243	-40.4%
מין	305	214	184	161	-47.2%
רכוש	1,389	997	797	773	-44.3%

(לוח 12.12)

354. בין השנים 2005 ל-2011 חלה ירידה משמעותית במספר התיקים שנפתחו לקטינים בגין עבירות מין במוסדות חינוך, מ-305 תיקים בשנת 2005 ל-161 תיקים בשנת 2014. (לוח 12.12)

355. בין השנים 2005-2014 חלה ירידה משמעותית במספר התיקים ובשיעורם ל 10,000 בני נוער בגיל 12-17 שנפתחו לקטינים שנחשדו בביצוע עבירות אלימות גופנית במוסדות חינוך: עבירות של גרימת נזק לרכוש בזדון ירד מ-7.3 ל-4.0 לכל 10,000 בני נוער, עבירות איומים ירדו מ-13.0 ל-8.5, ועבירות של נשיאת סכין או אגרופן ירדו מ-3.9 ל-2.2. (תרשים 12ד')

קטינים בטיפול שירות מבחן לנוער

356. בשנים 2005-2014 הלך ופחת בהתמדה מספר הקטינים שהופנו לטיפול בשירות מבחן לנוער. מ-23,526 ב-2005 ל-15,112 ב-2014, זוהי ירידה של 35.8% במספרם. ירידה נרשמה גם בשיעורם לאלף בקבוצת הגיל של המופנים לשירות המבחן לנוער, מ-33.4 לאלף ב-2005 ל-18.8 לאלף ב-2014. (תרשים 12ו')

357. סוג העבירה השכיחה בגינה מופנים קטינים לשירות מבחן לנוער היא עבירות אלימות (37.2%), ובמקום השני בגין עבירות כלפי רכוש (23.5%). מקום שלישי תפסו עבירות תנועה ותאונות דרכים (12.8%). (לוח 12.19)

358. מרבית הקטינים שהופנו לשירות מבחן לנוער היו יהודים (68.0%). (לוח 12.18)

קטינים עצורים

359. מאז 1995 גדל מספר המעצרים הפליליים של קטינים מ-3,519 ב-1995 ל-6,231 ב-2014. (לוח 12.13)

360. מתוך 6,231 הקטינים העצורים ב-2014 36.5% היו בגיל 17, 26.4% היו בגיל 16, 20.9% היו בגיל 15, 12.3% היו בגיל 14, 3.2% היו בגיל 13 ו-0.7% היו בגיל 12. (תרשים 12ה')

361. מרבית הקטינים (29.5%) נעצרו ליום אחד, 19.2% נעצרו ל-24-48 שעות, 5.6% נעצרו לפרק זמן של 3-5 ימים, וכל השאר מעל שבוע ימים. (לוח 12.13)

362. בשנת 2014 רוב המעצרים של קטינים היו בגין פגיעה בסדר הציבורי ועבירות רכוש. (לוח 12.14)

363. ב-2014 רוב רובם של הקטינים העצורים (93.8%) היו בנים, 40.0% היו יהודים, ו-37.7% היו ערביי ישראל. מעצרים של יותר ממחצית מהקטינים (55.8%) היה מעצר ימים. (לוח 12.16)

364. בנובמבר 2015 שהו במתקני השב"ס 193 קטינים תושבי ישראל, מתוכם 43 שפוטים ו-150 עצורים. (תרשים 12ט')

365. במהלך שנת 2015 נקלטו 2,879 קטינים במתקני השב"ס. 926 קטינים שהו בהם יממה, 614 שהו בהם 2-3 ימים ו-323 שהו בהם 4-7 שעות. 598 קטינים לא שהו במתקני השב"ס 24 שעות היה הגדול מכל השנים 2002-2015. (לוח 12.28)

366. מספרם וחלקם של הקטינים השפוטים נמצא במגמת ירידה ואילו מספרם וחלקם הקטינים העצורים נמצא במגמת עלייה. (תרשים 12 ט' ולוח 12.29)

367. בחודש נובמבר 2015 שהו במתקני השב"ס 43 קטינים שפוטים תושבי ישראל. רובם המוחלט היה בנים, לרוב בגין עבירות מסוג אלימות. לרוב הקטינים היו 6 מאסרים קודמים ומעלה ובמקום השני שני מאסרים. (לוח 12.30)

368. בנובמבר 2015 הייתה עלייה דרמטית בהשוואה לתקופה המקבילה בשנים קודמות במצבת הקטינים תושבי השטחים ומזרח ירושלים ששהו במתקני השב"ס (392 ב-2014 לעומת 205 ב-2014, 254 ב-2010, 278 ב-2005 ו-98 ב-2002). מצבת הקטינים הבטחוניים תושבי השטחים ומזרח ירושלים ששהו במתקני שירות בתי הסוהר היה גדול בהרבה מזה של הקטינים הפליליים. (תרשים 12י')

369. בין ינואר לנובמבר 2015 הוחזקו במתקני השב"ס 1,115 אסירים קטינים תושבי השטחים ומזרח ירושלים. 62.7% היו אסירים בטחוניים. (לוח 12.32)

=====

ילדים נפגעי עבירה (פרק 13)

370. מאז 1998 ועד ל-2014 הלך וגדל מספר התיקים שנפתחו בגין פגיעה בקטינים. מ-6,370 ב-1998 ל-12,082 ב-2014 – גידול של 89.7%. בכל השנים מספר התיקים בגין עבירות כנגד קטינים מחוץ למשפחה היה גדול ממספר התיקים שנפתחו בגין עבירות שבוצעו בתוך המשפחה. (לוח 13.1)

371. בשנת 2014 67.8% מהתיקים שנפתחו בגין עבירות נגד ילדים היו עבירות מחוץ למשפחה, ואילו 32.2% מהתיקים נפתחו בגין עבירות שנעשו כנגד ילדים בתוך המשפחה. (לוח 13.1)

372. בשנים 1998-2014 חלה עלייה גדולה במספר התיקים שנפתחו בגין עבירות שנעברו כנגד ילדים בתוך המשפחה מ-1,509 ל-3,895 (גידול ב-158.1%). (לוח 13.1)

373. בשנת 2014 מתוך 3,895 תיקים שנפתחו בגין עבירות שנעברו נגד ילדים בתוך המשפחה, כ-92% תיקים נפתחו בגין עבירות נגד גוף האדם וכ-10% תיקים נפתחו בגין עבירות מין (לוח 13.2)

374. ב-2014 2.2% בלבד מהתיקים שנפתחו בגין כלל העבירות שנעברו כנגד ילדים בתוך המשפחה הסתיימו באי-תביעה (ט.מ). זאת, לעומת 48% מהתיקים מסוג זה בשנת 1998. (לוח 13.2)

375. ב-2014 4.2% בלבד מהתיקים שנפתחו בגין עבירות מין כנגד ילדים בתוך המשפחה הסתיימו באי-תביעה. זאת, לעומת 28.6% בשנת 1998. (לוח 13.2)

376. ב-2014 נסגרו 59.8% תיקים מתוך 3,808 התיקים שנפתחו בגין עבירות נגד ילדים בתוך המשפחה. 60.6% תיקים נסגרו מתוך 3,531 תיקים שנפתחו בגין עבירות נגד גוף, 54.5% תיקים נסגרו מתוך 11 תיקים שנפתחו בגין עבירות נגד אדם ו-49.3% תיקים נסגרו מתוך 367 תיקים שנפתחו בגין עבירות מין. (לוח 13.3)

377. ב-2014 אחוז התיקים הפליליים הנוגעים לעבירות כנגד ילדים בתוך המשפחה ואשר נסגרו היה הקטן מאז שנת 2000. (59.8% לעומת 70.1% בהתאמה). (תרשים 13ב')

378. בשנת 2014 מכלל התיקים שנדונו בבית משפט בגין עבירות כנגד ילדים בתוך המשפחה 85.7% הסתיימו בהרשעה. (תרשים 13ג')

379. ב-2014 מספר התיקים הפליליים שנפתחו לבגירים בגין אלימות כלפי קטינים במשפחה הלך וגדל מאז 2009 (2,882 לעומת 1,678 בהתאמה). 77.1% מן התיקים הפליליים שנפתחו במשטרה ב-2014 נפתחו בגין אלימות במשפחה כלפי קטינים יהודים, 20.0% נגעו לעולים, ו-20.6% נפתחו בגין אלימות כלפי קטינים ערבים. (לוח 13.4)

380. בשנים 2014-1998 חל גידול במספר התיקים שנפתחו בגין עבירות שנעברו כנגד ילדים מחוץ למשפחה מ-4,861 ל-8,187 (גידול ב-68.4%). (13.1)

381. בשנת 2014 נפתחו 8,187 תיקים בגין עבירות שנעברו נגד ילדים מחוץ למשפחה. 77.5% מהם היו עבירות נגד גוף האדם. 24.0% היו בגין עבירות מין והיתר (0.9%) בגין עבירות נגד חיי אדם. (לוח 13.5)

382. ב-2014 רק 17.3% מהתיקים שנפתחו בגין כלל העבירות שנעברו כנגד ילדים מחוץ למשפחה הסתיימו באי-תביעה (ט.מ.). (לוח 13.5)

383. ב-2014 נסגרו 70.4% תיקים מתוך 6,774 התיקים שנפתחו בגין עבירות נגד ילדים מחוץ למשפחה. 75.2% תיקים נסגרו מתוך 5,054 תיקים שנפתחו בגין עבירות נגד גוף, 40.0% תיקים נסגרו מתוך 75 תיקים שנפתחו בגין עבירות נגד אדם ו-56.8% תיקים נסגרו מתוך 1,827 תיקים שנפתחו בגין עבירות מין. (לוח 13.6)

384. בשנת 2014 מכלל התיקים שנדונו בבית משפט בגין עבירות כנגד ילדים מחוץ למשפחה 74.3% הסתיימו בהרשעה. (תרשים 13ה')

385. ב-2014 יותר ממחצית התיקים שעניינם עבירות נגד גוף בתוך המשפחה ושני שלישים מהתיקים שעניינם עבירות מין בתוך המשפחה נסגרו מחוסר ראיות. כ-40.0% מהתיקים של עבירות נגד גוף במשפחה נסגרו בשל חוסר עניין לציבור.

כמחצית התיקים שעניינם עבירות נגד גוף מחוץ למשפחה נסגרו מחוסר עניין לציבור ויותר מרבע נסגרו בשל חוסר ראיות. מעל לשני שליש תיקים נסגרו מחוסר ראיות ועל"ן (עברייני לא נודע). (לוח 13.7)

386. ב-2014 245 תיקים פליליים נפתחו בעבירות במשפחה ומחוץ למשפחה בגין הזנחה (156 במשפחה ו-89 מחוץ למשפחה). רובם בגין הזנחת קטין. (לוח 13.8)

387. כ-60.0% מהתיקים שנפתחו בגין הזנחה מחוץ למשפחה היו בגלל הזנחת קטין וכ-30.0% מהם בגין השגחה ברשלנות. (לוח 13.8)

388. רוב התיקים שנפתחו בגין הזנחה (הן במשפחה והן מחוצה לה) נסגרו, אך כמעט ולא היו הרשעות:

מחוץ למשפחה			במשפחה			
2014	2013	2010	2014	2013	2010	
89	103	84	156	146	238	נפתחו
54	93	81	102	123	234	נסגרו
1	2	3	0	1	0	הסתיימו בהרשעה

(לוח 13.8)

389. בין היישובים שבלטו במספרם הגדול של תיקים שנפתחו בשנת 2014 בגין אלימות בגירים כלפי קטינים: ירושלים (497), תל אביב יפו (334), אשדוד (172), חיפה (159), באר שבע (157), ראשון לציון (133), אשקלון (121). (לוח 13.9) (לוח 13.9)

390. בשנת 2014 ב-1.5 אחוז ממשקי הבית בישראל ילדים נפגעו מאלימות (איום, חטיפת תיק או חפץ כלשהו, מכות, דקירות וכד'). 30.0% מהם דיווחו למשטרה, ומתוכם 42.0% הגישו תלונה. (לוח 13.10)

391. יותר ממחצית מכלל משקי הבית אשר ילדיהם נפגעו מאלימות (איום, חטיפת תיק או חפץ כלשהו, מכות, דקירות וכד') במהלך 2014 ציינו, כי עבירה זו חזרה על עצמה יותר מפעם אחת. (תרשים 13'ו)

392. יותר ממחצית (57.0%) ממקרי האלימות (איום, חטיפת תיק או חפץ כלשהו, מכות, דקירות וכד') כלפי הילדים התרחשו בשטח בית הספר ו-34.0% התרחשו ברחוב. (תרשים 13'ז)

393. 42.0% ממשקי הבית שילדיהם נפגעו מאלימות (איום, חטיפת תיק או חפץ כלשהו, מכות, דקירות וכד') ושדיווחו על כך למשטרה - הגישו תלונה. 68.0% ממשקי הבית שילדיהם נפגעו מאלימות ושדיווחו לגורם אחר (לא למשטרה) - דיווחו לבית הספר. (לוח 13.11)

394. 30.0% ממשקי הבית בישראל שילדיהם נפגעו מאלימות (איום, חטיפת תיק או חפץ כלשהו, מכות, דקירות וכד') לא דיווחו למשטרה על הפגיעה כיוון שלא רצו להטריד את המשטרה. רבע לא דיווחו למשטרה על הפגיעה כיוון שסברו שהפגיעה לא היתה חמורה, ו-15.0% לא האמינו ביכולת המשטרה לגלות את התוקף. (תרשים 13'ח)

395. בשנים 2014-2005 נצפתה מגמת גידול מתמדת במספר התיקים הפליליים שנפתחו במשטרה בגין עבירות כנגד חיי אדם שנעשו כלפי ילדים במשפחה ומחוצה לה (84 ב-2014 לעומת 23 ב-2005). בתוכם 15 על רצח, 14 על נסיון לרצח, 9 על גרימת מוות ברשלנות, 8 על איומי רצח והריגה, 4 על הריגה, 1 על גרימת מוות ברשלנות-תאונת דרכים ו-39 על עבירות אחרות כלפי חיי אדם. (לוח 13.12)

396. בשנים 2014-2003 נרצחו 65 ילדים בתוך המשפחה. רוב מקרי המוות נגרמו ממכות, לרוב על ידי האב. רוב הנרצחים היו בנים. (לוח 13.13)

397. בשנת 2014 נמשך הגידול במספר התיקים הפליליים שנפתחו בגין השארת קטין בלא השגחה (מ-101 תיקים ב-2005 ל-131 תיקים ב-2014). עם זאת, מאז 2005, לא היו הרשעות בגין השארת ילד בלא השגחה ונטישת ילד. (לוח 13.14)

398. ב-2014 נסגרו כשני שלישים מכלל התיקים שנפתחו בגין השארת ילד בלא השגחה והשגחה ברשלנות על ילד, על פי רוב מחוסר עניין לציבור: 61 תיקים נסגרו מחוסר עניין לציבור, 21 תיקים נסגרו מחוסר ראיות ו-2 תיקים נסגרו בגין עבריין לא נודע (לוח 13.15)

399. מספר התיקים הפליליים שנפתחו בגין עבירות מין כלפי קטינים אמנם קטן מאז 2010 ועד ל-2012 (מ-2,702 ל-2,016 בהתאמה) אך מאז 2012 מספרם גדל (ל-2,273 ב-2013 ו-2,343 ב-2014). במקביל, מאז 2006 מסתמן גידול, אם כי לא ליניארי במספר כתבי האישום שהוגשו בגין עבירות מסוג זה כלפי קטינים (מ-53 ב-2006 ל-1,195 ב-2014). (תרשים 13 ט'¹)

400. בשנים 2006-2014 גדל מספר התיקים שנפתחו בגין עבירות מין כלפי קטינים. (מ-1,959 ל-2,343 בהתאמה). מאז 2006 גוברת שכיחות ההטרדה המינית כלפי קטינים (מ-3.5% ב-2006 ל-12.3% ב-2014). יותר ממחצית עבירות המין כלפי קטינים היו מעשה מגונה בכוח. (13.16)

401. כמחצית מן התיקים הפליליים שנפתחו בגין עבירות מין כלפי קטינים נפתחו עקב פגיעה בקטינים בגיל 13-17, כשליש עקב פגיעה בילדים בגיל 7-12, והיתר עקב פגיעה בגיל 6-1. (תרשים 13 י')

402. בשנים 2008-2014 נפתחו בסך הכל רק 17 תיקים בגין עבירה על החוק למניעת העסקת עברייני מין. משני תיקים שנפתחו ב-2014, תיק אחד נסגר בגין חוסר עניין לציבור, והתיק הנוסף עדיין נמצא בתביעה או בפרקליטות. (לוח 13.17)

403. מאז 2011 הלך וקטן מספר התיקים הפליליים שנפתחו לבגירים בחשד לביצוע עבירות כנגד קטינים במוסדות חינוך (מ-531 ב-2011 ל-458 ב-2014). ב-2014 יותר משני שלישים (68.3%) היו עבירות נגד גוף אדם, 30.6% עבירות נגד הסדר הציבורי, ו-13.1% עבירות מין. (לוח 13.17)

404. מאז שנת 2000 ועד ל-2014 הוגשו למשטרה 152 תלונות בגין עבירות על חוק גיל הנישואין. ברוב המקרים נפתחו תיקים פליליים (133), ולגבי היתר (19) הוחלט על טיפול מותנה. (תרשים 13 טז')

405. ב-2014 טופלו 53 מקרים של חטיפות ילדים מישראל ואל ישראל. 33 מהילדים נחטפו מישראל לארצות אחרות ו-20 מארצות אחרות לישראל. (לוח 13.30)

406. בשנת 2014 נפתחו רק 7 תיקים במשטרה בגין חשיפת ילדים בכלי התקשורת בניגוד לחוק. 4 מהם נסגרו ו-3 טרם נידונו (לוח 13.31).

עבירות סייבר - פשיעה/בריונות ברשת האינטרנט (איום/השפלה/גניבת מידע/התחזות)

407. כרבע מבני הנוער קיבלו תמונה חושפנית של מישהו שהם מכירים בדוא"ל או בטלפון הנייד. אחוז זה גבוה בגיל 16-18 יותר מאשר בגיל 13-15, ואצל בנים יותר מאשר אצל בנות. רק 3.0% דיווחו כי הפיצו תמונה חושפנית של מישהו שהם מכירים. (לוח 13.18)

408. 43.0% מבני הנוער בגיל 12-17 עשו שיתוף, לייק או הפיצו תמונה ברשת* נגד מישהו. יותר מרבע מהם עשו זאת בחצי השנה האחרונה. (*באמצעות מחשב או טלפון חכם, כולל שימוש ברשתות חברתיות, ווטסאפ, אינסטגרם, אתרים ובלוגים שונים). (לוח 13.19)

409. קרוב לרבע (23.9%) מבני הנוער נפגעו מפשיעה או בריונות ברשת. אחוז הבנות שדיווחו כי נפגעו מפשיעה או בריונות ברשת גבוה מזה של הבנים, הדבר בולט בעיקר כשמדובר בהטרדה מינית. (תרשים 13 יא')

410. כ-60.0% ויותר מהמדווחים שנפגעו מפשיעה/בריונות ברשת האינטרנט דיווחו כי נפגעו פעם עד פעמיים. 14.0% מהבנים דיווחו כי נפגעו שלוש פעמים לעומת 7.0% מהבנות. לעומת

זאת, בקרב בני הנוער שדיווחו כי נפגעו הרבה פעמים אחוז הבנות היה 6.0% לעומת 2.0% בקרב הבנים. (לוח 13.20)

411. 40.6% מקרב בני הנוער שנפגעו מפשיעה/בריונות ברשת האינטרנט סיפרו על כך לחבר, 29.2% סיפרו להורה, 9.4% סיפרו למורה, 2.1% פנו למשטרה. לעומת זאת 39.6% שנפגעו ולא סיפרו על כך לאיש. (תרשים 13יב')

412. 63.2% מקרב בני הנוער שנפגעו מפשיעה/בריונות ברשת האינטרנט ולא דיווחו על הפגיעה נמנעו מדיווח היות שהדבר לא היה נראה להם חשוב, כך היו 78.6% מהבנים לעומת 54.2% מהבנות. 14.3% מהבנים אמרו כי התביישו לדבר על זה לעומת 16.7% מהבנות, ו-20.8% מהבנות לא רצו שההורים יגלו את דבר הפגיעה. (תרשים 13יג')

חקירות ילדים

413. מאז 1990 מספר הנחקרים בידי חוקרי ילדים הולך וגדל בהתמדה: בשנת 2014 נחקרו בידי חוקרי ילדים 10,169 ילדים בגיל 0-14 שנפגעו מעבירות מין ואלימות. זאת לעומת 8,654 בשנת 2010, 6,013 בשנת 2000, 4,218 בשנת 1995 ו-1,647 ב-1990. (תרשים 13 יד')

414. מתוך 10,169 ילדים שנחקרו על ידי חוקרי ילדים, 64.0% היו נפגעי עבירות תקיפה והתעללות במשפחה, 25.4% היו נפגעי עבירות מין, 7.9% היו עדים לעבירות מין או לאלימות ורצח ו-2.4% היו קטינים חשודים בביצוע עבירות מין. (לוח 13.22 ותרשים 13טו')

415. בשנת 2014 נחקרו על ידי חוקרי ילדים 2,587 ילדים נפגעי עבירות מין. מאז 1990 כמעט והוכפל מספר הילדים נפגעי עבירות מין בגיל 0-14 שנחקרו על-ידי חוקרי ילדים (ב-1990, 1,271 ילדים). (לוח 13.23)

416. 22.7% מכלל הילדים שנחקרו על ידי חוקרי ילדים ב-2014 היו ילדים עולים (ילידי חו"ל שהגיעו ארצה בחמש השנים האחרונות). בכל השנים אחוז זה גדול יחסית לחלקם של הילדים העולים (ילידי חו"ל) באוכלוסיית הילדים בישראל - 2.2% (לוח 13.23)

417. בשנים 2013-2014 שיעורם לאלף של כלל הילדים בקבוצת הגיל 0-14 שנחקרו בידי חוקרי ילדים היה יציב: 4.3. הייתה זו ירידה משנת 2010 בה השיעור עמד על 6.0 לאלף. (לוח 13.24)

418. בין היישובים בהם בלט ב-2014 מספר הילדים שנפגעו ושנחקרו על ידי חוקרי ילדים (שיעור ארצי לאלף - 4.3) היו: קצרין (26.3), נצרת עילית (11.7), בת ים (9.4), תל אביב-יפו (9.1), קריית מלאכי (9.1), שלומי (9.0), הרצלייה (8.8), עפולה (8.7), קריית גת (8.6), נשר (8.4), רמלה (8.4), אפרתה (8.4). בולט שביישובים חרדים וביישובים ערבים שיעור הילדים שנחקרו בידי חוקרי ילדים קטן יחסית לשאר היישובים. (לוח 13.24)

419. קרוב לשני שלישים מכלל הילדים שנחקרו נפגעו מהתעללות מתקיפה בתוך המשפחה (64.0%), כך הן בקרב היהודים והן בקרב הלא יהודים (66.2% ו-63.6% בהתאמה). (לוח 13.25)

420. 60.5% מהילדים הלא יהודים נחקרו על רקע אלימות הורים, ועוד כרבע נחקרו על עדות לאלימות. יותר משליש ילדים עדים יהודים נחקרו על רקע אלימות וכשליש נוסף על רקע אלימות הורים. יותר מרבע מהעדים היהודים הקטינים נחקרו על עבירות מין. (לוח 13.25)

421. מספר הבנות שבעת חקירה חשפו דבר פגיעה היה גדול ממספר הבנים, ומספר הילדים היהודים שדיווחו היה גדול ממספר הלא יהודים. 37.7% מהפגיעות השכיחות התרחשו בבית

הנפגע או הפוגע. ביותר ממחצית המקרים היה מדובר באירוע מתמשך (52.0%). בכרבע מהמקרים התרחשה הפגיעה במקום סגור. (לוח 13.26)

422. מתוך כלל הילדים שנחקרו על ידי חוקרי ילדים בגין פגיעה מינית וידעו לזהות את הפוגע:
27.7% נפגעו על ידי הורה או קרוב משפחה (11.4%-ו-16.1% בהתאמה); 32.8% נפגעו על ידי אדם זר; 16.8% נפגעו על ידי חבר, ו-8.9% נפגעו על ידי שכן. (לוח 13.27)

423. ב-2014, 166 ילדים נחקרו בחקירת ילדים בחשד שאיש צוות מוסד חינוכי פגע בהם פיזית או מינית. מהם 36 ילדים (21.7%) נחקרו בחשד שנפגעו מינית על ידי איש צוות במוסד חינוכי, ו-130 (78.3%) ילדים שנחקרו בחשד שנפגעו פיזית על ידי איש צוות במוסד חינוכי. (לוח 13.27)

424. בשנת 2014 אסרו חוקרי הילדים על העדתם של 88.6% מהילדים שנפגעו מינית עד גיל 5 ו-84.5% בגיל 6-8. זאת, לעומת 62.1% מהילדים שהעדתם נאסרה בגילאי 14-12. (לוח 13.28)

425. בשנת 2014 אסרו חוקרי הילדים על העדתם של 93.9% מהילדים נפגעי תקיפה והתעללות במשפחה. (לוח 13.29)

=====

ילדים במצבי סיכון ומצוקה (פרק 14)

426. ב-2015, 443,548 ילדים היו מוכרים למחלקות לשירותים חברתיים. ילדים אלו מנו 16.2% מכלל הילדים במדינת ישראל. מאז 2001 ועד ל-2015 חלה עלייה של 52.7% במספרם. כוללים בילדים אלה 15,785 ילדים עולים (ילידי חו"ל) שהם 3.6% מסך כל הילדים המוכרים למחלקות לשירותים חברתיים (לוח 14.1).

427. 365,981 ילדים הוגדרו על ידי המחלקות לשירותים חברתיים כילדים בסיכון ישיר או משפחתי. מדובר בבעיות המסכנות את התפתחותו של הילד ואת חייו התקינים ודורשות עזרה. לרוב הילדים יש גם בעיות נוספות על פי רוב כלכליות, שאינן מהוות סיכון ישיר. מאז 2001 גדל מספרם ביותר מפי 2 (לוח 14.1).

428. 2,446 ילדים מתוך 365,981 הילדים שהוגדרו על ידי המחלקות לשירותים חברתיים כילדים בסיכון, הוצאו בצו בית משפט מביתם להשמה חוץ ביתית, הם מנו פחות מאחוז (0.7%). (לוח 4.6)

429. בשנת 2015 היו בישראל 703 ילדים נטושים שקיבלו מביטוח לאומי גמלה להבטחת הכנסה. כמו כן, בשנה זו היו מוכרים למחלקות לשירותים חברתיים 201 ילדים נטושים ש-4.5% מהם הם ילדים עולים (ילידי חו"ל) (לוח 3.7 ולוח 14.2).

430. בשנת 2015 מתוך 351,000 ילדים בגיל 0-14 שהיו מוכרים למחלקות לשירותים חברתיים 22.5% התגוררו באשכול היישובים 1-2 שרמתם החברתית כלכלית הנמוכה ביותר. 30.7% באשכולות 3-4, 31.3% באשכולות 5-6, 12.7% באשכולות 7-8 ו-0.6% באשכולות 9-10 (לוח 14.3)

431. ב-2014 בלט חלקם הגדול של עולי אתיופיה בקרב העולים (ילידי חו"ל) המוכרים למחלקות לשירותים חברתיים (41.4%). (לוח 14.3)

432. ב-2014 יותר משליש מהילדים שהיו מוכרים לרווחה היו בעלי נזקקות מוגדרת, רובם בגלל תפקוד לקוי של ההורים או של הילדים. (לוח 14.3)

433. היישובים בהם אחוז הילדים המוכרים למחלקות לשירותים חברתיים מקרב כלל ילדי היישוב הוא 30% ויותר (בהשוואה לממוצע ארצי של 16.2%) הם: חצור הגלילית (45.0%), גיסר אזרקא (40.1%), שעב (37.6%), עילוט (37.3%), לקייה (36.8%), טירת הכרמל (33.9%), בסמת טבעון (33.5%), בענה (33.2%), טובא זנגרייה (32.8%), כפר מנדא (32.7%), בית שאן (32.6%), בועיינה נוגידאת (32.4%), ריינה (30.6%), ראמה (30.2%), נחף (30.1%). (לוח 14.4)

434. יישובים בהם אחוז הילדים המוכרים למחלקות לשירותים חברתיים מקרב כלל ילדי היישוב הוא רק 10% ופחות: קריית טבעון (10.0%), פתח תקווה (10.0%), נס ציונה (9.8%), רמת גן (9.6%), כוכב יאיר (9.5%), אורנית (9.3%), רעננה (9.2%), גן יבנה (8.7%), גני תקווה (8.6%), רמת השרון (8.5%), מיתר (7.9%), גבעתיים (7.9%), קריית אונו (7.5%), שוהם (7.5%), הרצליה (7.5%), הוד השרון (7.4%), קריית עקרון (7.0%), אבן יהודה (6.8%), מודיעין מכבים רעות (6.5%), גבעת שמואל (6.4%), עומר (5.7%), להבים (5.2%), בית אל (3.9%), בנימינה גבעת עדה (2.5%), ג'דידה מכר (0.3) (לוח 14.4)

435. בשנת 2014 שונה אופן איסוף הנתונים מלשכות הרווחה על דיווחים לעובדים סוציאליים לחוק הנוער ממספר הילדים המדווחים למספר הדיווחים שהתקבלו בלשכות. בעקבות כך לא ניתן היה לעדכן במלואם את נתוני השנתון ואין לערוך השוואה בין נתוני 2014 לנתוני השנים הקודמות:

436. בשנת 2014 מספר הדיווחים לעובדים סוציאליים לחוק נוער (ברשויות המקומיות) בשל חשד להתעללות לסוגיה, עמד על 39,940. כל דיווח יכול להיות גם על מספר הילדים.

437. מסך הדיווחים לעובדים סוציאליים לחוק נוער על חשד להתעללות, לפי סוג פגיעה:

27.2% היו בגין התעללות פיזית,

15.8% דיווחים היו בגין התעללות מינית,

17.4% דיווחים היו בגין התעללות רגשית,

39.5% דיווחים היו בגין הזנחה.

438. מסך הדיווחים לעובדים סוציאליים לחוק נוער על חשד להתעללות, לפי מין: 54.5% היו על בנים ו-45.5% היו על בנות.

439. מסך הדיווחים לעובדים סוציאליים לחוק נוער על חשד להתעללות, לפי גיל:

18.6% היו דיווחים על ילדים בגיל 0-5,

53.0% היו דיווחים על ילדים בגיל 6-13

28.3% דיווחים היו על ילדים בגיל 14-17

440. מסך הדיווחים לעובדים סוציאליים לחוק הנוער על חשד להתעללות, לפי זיקה:

58.8% היו על פגיעה בילדים בידי אחראי מתוך המשפחה,

15.8% היו על פגיעה בילדים בידי אחראי מחוץ למשפחה,

10.7% היו על פגיעה בין קטינים מחוץ למשפחה,

9.3% היו על פגיעה בילדים בידי זר/אחר,

5.4% היו על פגיעה בין אחאים.

- 441. מסך הדיווחים לעובדים סוציאליים לחוק הנוער לפי דיווחים שאינם על רקע חשד לפגיעה:**
 ב-17.8% דיווחים נדרש טיפול על-פי חוק הנוער לאבחון, טיפול ואשפוז פסיכיאטרי,
 17.4% היו על רקע נסיונות אובדניים,
 15.8% היו על רקע מעורבות בפלילים לפי גיל האחריות הפלילית,
 15.1% היו על רקע התמכרויות של קטין,
 33.9% מהדיווחים היו על רקע סיבה אחרת,
- 442. בשנת 2014 מסך הדיווחים לעובדים סוציאליים לחוק הנוער על חשד להתעללות, 6.1% היו דיווחי שווא.**
- 443. בשנים 1995-2014 הסתמן גידול מתמיד במספר הבקשות לקבלת פטור מחובת הדיווח שהופנו לוועדות ואושרו (מ-9 בקשות ב-1995 ל-126 בקשות ב-2010 ועד ל-1,520 בשנת 2014) (לוח 14.7)**
- 444. בשנים 1995-2014 חל גידול של מאות אחוזים במספר הבקשות שהופנו לוועדות לפטור מחובת דיווח אודות פגיעה בילדים (מ-20 ב-1995 ל-1,710 ב-2014). אחוז הבקשות שאושרו גדל, בשנת 2000 אושרו 60.9% מהבקשות שהוגשו לוועדת פטור, וב-2014 אושרו 88.9% מהבקשות שהוגשו לוועדת פטור. (נמצא שוני רב בשיעור האישורים בין ועדות הפטור במחוזות השונים) (לוח 14.7)**
- 445. ב-2014 פנו 1,623 ילדים למרכזי הגנה. רובם פנו בגין פגיעות מיניות. (לוח 14.8)**
- 446. רוב הילדים שפנו למרכזי הגנה פנו בגין פגיעות מיניות שהתרחשו מחוץ למשפחה (1,029). לעומת זאת, רוב הפגיעות הפיזיות שבגינן פנו ילדים למרכזי הגנה היו בתוך המשפחה (534) (לוח 14.8)**
- 447. ב-2014 רוב מוחלט של הילדים שטופלו במרכזי ההגנה היו יהודים, בנות יותר מבנים, בשל פגיעה מינית יותר מאשר בגלל פגיעה פיזית (לוח 14.8)**
- 448. בשנת 2014 אותרו על ידי עובדי בריאות - צוותי בתי החולים, קופות החולים וטיפות חלב 3,076 ילדים כנפגעי אלימות ותקיפה מינית. מאז 2010 ירד מספרם מ-3,654 ל-3,076 ב-2014 (ירידה של כ-16%). (לוח 14.9)**
- 449. מתוך 3,076 ילדים שאותרו ב-2014 כמי שנפגעו מאלימות ותקיפה מינית באמצעות בתי החולים, קופות החולים וטיפות החלב: 1,864 ילדים אותרו ידי בתי החולים, 945 בידי קופות חולים כללית, לאומית, מאוחדת ומכבי ו-267 בידי טיפות החלב (לוח 14.9)**
- 450. מבין הילדים שאותרו על ידי צוותי בתי החולים, קופות החולים וטיפות החלב כנפגעי אלימות במשפחה ונפגעי תקיפה מינית: 33.6% נפגעו מהזנחה, 28.9% נפגעו מהתעללות פיזית, 11.2% נפגעו מהתעללות נפשית, 9.5% נפגעו מהתעללות/תקיפה מינית, 1.1% קיבלו הטרדה מאיימת ו-2.4% נפגעו מהתעמרות כלכלית ו/או מניעת זכויות (לוח 14.9)**
- 451. ב-2014 סיבת ההפנייה השכיחה של ילדים נפגעי אלימות ותקיפה מינית שאותרו בבתי חולים, בקופות חולים ובטיפות חלב הייתה חבלות או כוויות (27.4%), במקום השני- תסמינים נפשיים (11.7%) ובמקום השלישי סימנים להזנחה (11.1%). (לוח 14.10)**
- 452. כשני שליש מהילדים נפגעי אלימות ותקיפה מינית שאותרו בבתי חולים, בקופות חולים ובטיפות חלב נפגעו מהורה. (לוח 14.10)**
- 453. בשנת 2014 שהו בטיפול אינטרני במרכזי החירום לילדים בסיכון 349 ילדים (תרשים 14ט').**

454. 12.9 ילדים מכל אלף באוכלוסיית הילדים בישראל בשנת 2014 היו ילדים ששהו במרכזי חירום. שיעור זה קטן מהשיעור היציב שנרשם בשלוש השנים שקדמו וכן מספרם. זאת עקב סגירתו של מרכז החירום במחוז מרכז בסוף שנת 2013 (תרשים 14 ט')
455. מבין הילדים בסיכון שהיו **בטיפול מרכזי החירום בשנת 2013**, 2.0% היו בגיל 0-3, 16.4% היו בגיל 4-6, 41.6% היו בגיל 7-10, 25.9% היו בגיל 11-12 ו-14.1% בגיל 13-16 (לוח 14.12)
456. **16.6% מהילדים שנקלטו במרכזי חירום בשנת 2013 היו ילדי עולים**. זהו שיעור כמעט כפול מחלקם באוכלוסיית הילדים בישראל (9.0%) (לוח 14.12)
457. **14.8% ילדים שהגיעו למרכזי חירום לילדים בסיכון בשנת 2013 שהו בהם עד שלושה חודשים**, 42.6% שהו בהם שלושה עד שישה חודשים, 27.0% שהו בהם שבעה עד תשעה חודשים, והיתר (15.6%) שהו בהם עד שנה ויותר (תרשים 14 יא')
458. **20.8% מכלל השוהים במרכזי חירום ב-2013 היו נפגעי פגיעה מינית**. אצל שליש מהם הפגיעה התגלתה רק לאחר שהושמו במרכזים עקב סיבות אחרות, בעיקר הזנחה קשה (לוח 14.13)
459. **66.0% מהילדים שיצאו ממרכזי חירום במהלך שנת 2013 הופנו למסגרות המשך שונות**. רובם (56.0%) הופנו לפנימייה. השאר הופנו למסגרות בקהילה. 30.0% חזרו לביתם (לוח 14.14)
460. בשנת 2015, 258,191 ילדים ובני נוער בסיכון טופלו בידי אגף שח"ר (שירותי חינוך ורווחה) במשרד החינוך: 33.1% בביקור סדיר, 18.5% בגיל הרך, ו-10.2% בתוכניות רווחה (לוח 14.15)
461. בשנת 2014 שהו 1,083 ילדים במקלטים לנשים נפגעות אלימות ברחבי הארץ. מספרם גדל ב-41.8% מאז 2001. גידול זה נובע בין השאר מפתחתם של מקלטים חדשים. יותר ממחצית שהו במקלטים עד שלושה חודשים (תרשימים 14 יב' ו-14 יד')
462. מבין 1,083 ילדים ששהו במקלטים לנשים מוכות בשנת 2014, 40.2% היו בגיל 0-3, 27.6% בגיל 4-6, 21.1% היו בגיל 7-10, 8.2% היו בגיל 11-13 ו-2.9% היו בגיל 14-17 (תרשים 14 יג')
463. בשנת 2014 טופלו בידי **רשות חסות הנוער** 1,734 בני נוער. גידול של 33.7% מאז שנת 2002 (תרשים 14 טו')
464. **41.9% מבני הנוער ששהו במעונות של רשות חסות הנוער היו בגיל 17-18**, 37.0% היו בגיל 15-16, 9.7% בגיל 19-20, 8.7% בגיל 13-14, 2.4% בני 20 ומעלה והשאר (0.3%) מתחת גיל 12. (לוח 14.16)
465. **רוב בני הנוער ששהו במעונות של חסות הנוער בשנת 2014 היו בנים (63.0%)**, והשאר בנות (37.0%). כמו כן, רובם היו יהודים (59.3%), 10.3% מוסלמים ו-1.3% נוצרים (לוח 14.16)
466. מבין כלל בני הנוער שטופלו בידי רשות חסות הנוער ב-2014, 80.5% היו בני נוער ילידי הארץ, ו-18.2% היו בני נוער עולים, שיעור זה גדול מחלקם של כלל הילדים העולים (ילידי חו"ל) בקרב ילדים יהודים (3.2%). (לוח 14.16)
467. ב-2014 30,653 בני נוער במצוקה טופלו בידי השירות למתבגרים וצעירים במשרד הרווחה. 44.4% היו בנים ו-55.6% בנות. 70.0% יהודים והיתר (30.0%) לא יהודים (תרשים 14 טז' ולוח 14.17)
468. מתוך כלל בני הנוער שטופלו בידי השירות למתבגרים וצעירים במשרד הרווחה, 33.5% היו עולים חדשים ו-11.8% היו חרדים (לוח 14.17)
469. מתוך כלל בני הנוער שטופלו בידי השירות למתבגרים וצעירים במשרד הרווחה, 0.9% היו השתייכו לקהילת הלהט"ב (לוח 14.17)

470. רבע מבני הנוער שטופלו בשנת 2014 בידי השירות למתבגרים וצעירים במשרד הרווחה נפגעו פגיעה פיזית. 14.1% מהם סבלו מאלימות במשפחה ו-9.4% חוו פגיעה מינית. בולט כי מספרן וחלקן של הבנות שטופלו בשל פגיעה מינית היה גדול בהרבה מזה של הבנים (55.6% לעומת 44.4 בהתאמה) (לוח 14.18)

471. מתוך כלל הנערות והצעירות במצוקה שטופלו בידי השירות למתבגרים וצעירים במשרד הרווחה, 97.2% הופנו על רקע קשיים רגשיים וחברתיים, 49.3% על רקע קשיי תפקוד במסגרות, 27.9% על רקע התנהגות אלימה, 19.6% צרכו אלכוהול, 15.8% הופנו על רקע שוטטות, 9.5% השתמשו בסמים, 8.2% על רקע ניסיון אובדני, 7.5% על רקע עבריינות, 6.5% היו חסרי עורף משפחתי, 5.8% היו ללא קורת גג, 3.1% על רקע הפרעות אכילה, 1.6% על רקע עיסוק בזנות, 1.0% על רקע הימורים, 0.7% על רקע הריון ו-0.2% על רקע לידות (לוח 14.19)

472. יותר משלושה רבעים מן הפונים לחדר מיון עקב שימוש בסמים פנו ב-2014 בגין שימוש לרעה בסמים (בלא התמכרות). בנים פנו יותר מבנות (לוח 14.22)

473. רוב הפונים לחדרי מיון עקב שימוש באלכוהול הגיעו לשם בשל שימוש לרעה באלכוהול (בלא התמכרות). אחוז הבנים שפנו לחדר מיון עקב פגיעה משימוש באלכוהול היה גדול כמעט פי שניים מזה של הבנות (לוח 14.23)

474. 31.0% מתלמידי כיתות י-יא' דיווחו על שתיית אלכוהול. שתיית אלכוהול באירועים חברתיים והשתכרות היו שכיחים הרבה יותר בקרב התלמידים היהודים. תלמידים ערבים דיווחו יותר מתלמידים יהודים על הפעלת לחץ חברתי לשתות משקאות אלכוהוליים (תרשים 14 יז')

475. בשנת 2014 5.9% מכלל בני הנוער בגיל 15-17 לא עבדו ולא למדו, זאת לעומת 6.5% בשנת 2013. הירידה בולטת במיוחד במגזר הערבי: בעוד 4.8% מבני הנוער היהודים בגיל 15-17 אינם עובדים ואינם לומדים, שיעור זה עומד על 8.7% מקרב בני הנוער הערבים בגיל זה (לוח 14.24)

476. בשנת 2014 נעדרו מביתם 1,062 ילדים ובני נוער, 59.9% מהם היו בנות. מדובר בירידה מאז שנת 2002 אז מספר הנעדרים היה 1,869. (לוח 14.25)

477. 11.7% מן הילדים הנעדרים בשנת 2014 היו ילדים עולים (124 ילדים עולים נעדרים). זהו אחוז הגדול פי כמה מחלקם ביחסי של ילדים עולים באוכלוסיית הילדים (2.2%) (לוח 14.25)

478. 56.5% מהילדים הנעדרים היו בגיל 15-17, 37.1% בגיל 12-14, 4.9% בגיל 6-11 ו-1.5% ילדים עד גיל חמש (לוח 14.25)

479. בשנת 2014 נרשמו בחדרי המיון 822 ילדים ובני נוער שהגיעו עקב נסיון התאבדות, 78.1% מהם היו בנות. מספר נסיונות ההתאבדות גדל עם הגיל בשני המינים. (לוח 14.26)

480. מבין נסיונות ההתאבדות ב-2014 500 מקרים היו של ילדים בגיל 15-17, 293 מקרים בגיל 10-14 ו-29 מקרים מתחת לגיל 9 (לוח 14.26)

481. בשנת 2014 11.4% מכלל ניסיונות ההתאבדות היו של ילדי עולים. זהו אחוז הגדול כמעט פי 5 בערך מחלקם באוכלוסיית הילדים (2.2%) (לוח 14.26)

482. ב-2014 חשפו עצמם במכוון לרעלים 228 ילדים בגיל 12-17 בהשוואה ל-409 ב-2013 (תרשים 14 יט')

483. בשנת 2013 שמו קץ לחייהם עשרה ילדים בישראל. (תרשים 14 כ')

484. בין 2005 ל-2013 שיעור הנערות עד גיל 19 שפנו לוועדות להפסקת היריון קטן (מ-9.6 לאלף ל-6.0 לאלף) עם זאת מספר הפסקות היריון הקודמות (שלא בפעם הראשונה) גדל במקצת מ-12.7 ל-14.4. הירידה חלה בעיקר בקרב בנות ללא סיווג דת. (לוח 14.28)

485. השיעור לאלף של בנות בגיל 15-19 החסרות סיווג דת שפנו לוועדות להפסקת היריון היה יותר מכפול מהשיעור המקביל בקרב הבנות היהודיות. (לוח 14.28)

486. בשנים 2005-2013 רוב רובן של הנערות עד גיל 19 שפנו לוועדות להפסקת היריון היו רווקות. לרובן לא היו הפסקות היריון קודמות. (לוח 14.28)

487. ב-2013 יותר משני שלישים מן הנערות עד גיל 19, שאושרה להן הפסקת היריון, קיבלו את האישור כיוון שהיה זה היריון מחוץ לנישואין. יותר מרבע קיבלו אישור בגין גיל האישה. (לוח 14.29)

488. בשנת 2014 היו 6,170 פניות לנציב קבילות ילדים ובני הנוער (אומבודסמן) במועצה לשלום הילד. הפניות השכיחות ביותר היו לשם ייעוץ וקבלת סיוע בתחומי החינוך (33.8%), קרוב למחציתן על רקע אלימות. פניות שכיחות נוספות היו בנושאים של גירושין (20.4%), ילדים בסיכון (15.3%), סיכון מיני (6.8%) וייעוץ ומידע בנושא זכויות באופן כללי (6.1%) (לוח 14.30)

489. בשנת 2014 היו 420 פניות לנציב קבילות הילדים ובני הנוער (אומבודסמן) במועצה לשלום הילד בנושא פגיעה מינית, לעומת 145 פניות בנושא זה ב-1995 (גידול של 189%). (לוח 14.30)

490. מאז נוסד נציב קבילות הילדים והנוער במועצה לשלום הילד (1990) טופלו במסגרתו למעלה מ-100,000 פניות לגבי ילדים ובני נוער. 242 טופלו ב-1990, 5,359 ב-1995, 8,926 ב-2000, 8,743 ב-2010 ו-6,170 ב-2014. (לוח 14.30)

491. בשנת 2014 לוו 358 ילדים במסגרת פרויקט ליווי ילדים נפגעי עבירה של המועצה לשלום הילד. 124 (34.6%) מהילדים שטופלו היו מקרים חדשים. (תרשים 14 כב')

492. מתוך הילדים שטופלו במסגרת פרויקט ליווי ילדים נפגעי עבירה במהלך 2014, 50.8% היו בנות ו-49.2% היו בנים. רוב הילדים (74.2%) נפגע מעבירות מין (תרשים 14 כב')

493. 5.6% מהילדים שלוו בפרויקט ליווי ילדים נפגעי עבירה של המועצה לשלום הילד היו עד גיל 4, 27.4% מהילדים בגיל 5-9, 43.5% בגיל 10-14 ו-23.4% בגיל 15-18. עד כה לוו למעלה מ-3,000 ילדים בפרויקט. סוג העבירה העיקרי, שבגינו טופלו יותר משלושה רבעים מן הילדים, היה עבירת מין. כרבע נוסף טופל בגין אלימות. (תרשימים 14 כג'-14 כד')

494. 5,859 בני נוער עד גיל 17 טופלו בשנת 2014 בידי עמותת עלם. 82.1% מהם הם ילדים ובני נוער עד גיל 18, יותר ממחציתם בגיל 16-18 (לוח 14.31)

495. בשנת 2014 פנו לער"ן 8,800 ילדים, רוב הילדים היו בגיל 12-17. מרבית הפונים היו בנות (62%). הפנייה השכיחה ביותר היתה עקב בעיה בין אישית (26.0%) או נפשית (24.0%) (לוח 14.32)

496. בשנת 2014 פנו 2,117 ילדים למרכזי סיוע לנפגעי תקיפה מינית, 25.6% מהם עד גיל 12 ו-74.4% מהם בגיל 13-18. (לוח 14.33)

497. רוב הנפגעים מתקיפה מינית שפנו למרכזי סיוע לנפגעי תקיפה מינית סיוע עשו זאת תוך שנה מיום הפגיעה. (תרשים 14 כה')

498. בשנת 2014 פנו 7,501 ילדים לאגודת אל"י. סיבתן של רוב הפניות היא פגיעה מינית (61.0%). בולטת מאז 2005 מגמת גידול באחוז אלה שנפגעו מינית בידי ילד (מ-16.0% ב-2005 ל-41.6% ב-2014) (לוח 14.35)